

శ్రీ రస్తు,

శ్రీరామచంద్రపటప్రహ్వజేనమః,

వ్యోమేశ్వరస్త్రంబునభ్యసించువారల

కుపయోగ కరంబులగు

న టి కా , జా త క చం ద్రి క యు

వచనరూపంబగు గోపాలరత్నాకరంబును

జా త క క శా ని థి యు,

జాతకాలంకారంబును-

అనుభవముగ గ్రంథంబులును

పండితులచే బరిపరచింపబడి

శ్రీరామచంద్రముద్రాక్షకాలయందు

ముద్రింపించిప్రచురింపబడియె,

మె డ్ రా న్,

౧౮౯౨, స౦|| వ||

జాతక చుదికా పాఠంభం

శ్లో॥ సిద్ధాం మా నివదం సిద్ధాంతం రషేష్టిః॥

శోడాధరం పహం కించి ద్విదాధరముపాస్మహే॥

౧॥

టీక॥ అహంనేను- యోనివదం- ఉనివత్స- బంధమైనటువంటిన్ని, సిద్ధాంతం- శత్రుమైనటువంటి, పరశేష్టిః- బ్రహ్మయొక్క సిద్ధాంతం- స్వస్వరూపమైనటువంటి- వీదాధర- వీదేనాధరించినటువంటి- శోడాధరం- యద్రసయిన యధాకోష్టముకలిగి- టువంటికి చిన్నహా- వాకానాక సరస్వతి రూపమైన తేజస్సును ఉపాస్మహే ధ్యానముచేయుచున్నాను, తాత్పర్యము- బ్రహ్మసిద్ధాంతస్వరూపమైన సరస్వతీధ్యానముచేయుచున్నాననట॥

శ్లో॥ ఫలానినత్తత్రదశాప్రకారేణ వివృష్టాహే॥

పహంపారాశరీంహారామనుస్మత్యయథామతి॥

౨॥

టీక॥ జయం మేము- నత్తత్రదశాప్రకారేణ- నత్తత్రదశాప్రకారముగాను- ఫలానిఫలములనుగూర్చి- పారాశరీంహారా- పరాశరసంబంధమైన జ్యోతిశాస్త్రమును- అనుస్మత్య- అనుసరించి- యథామతిపూర్వమతములవతి క్రమించి ట్టుగాను- వివృష్టాహే- వ్యాఖ్యజేయుచున్నాను- తాత్పర్యము॥ మేము నత్తత్రదశాక్రమముగా పూర్వీకుల యనఁజేసిన ధయవనాచార్యాదిమతప్రకారముగా- పారాశర్యహారను తెలియజేయుచున్నాము॥

శ్లో॥ బుద్ధభావాదయస్మశ్చ జ్ఞేయాస్స మాన్యశాస్త్రాః॥

యేతశ్చాస్త్రానిసారే సజ్జాంబూమీవిశేషతః॥

౩॥

టీ॥ బుద్ధేః- కెద్దలచేత, సర్వేసమస్తయః- భావాదయః- లగ్నాది ద్వాదశభావములు మొదలైనవి- సామాన్యశాస్త్ర- పూర్వాశాస్త్రానిసారముగాను- జ్ఞేయాః- తెలుసుకోవలసినదియే తల్ ఈ- శాస్త్రానిసారే- శాస్త్రానిగూర్చి ముచేత- విశేషతః- విశేషముగాను- సజ్జాం- శాస్త్రసంకేతమును- బూమిః- చెప్పుచున్నాము॥

శ్లో॥ పశ్యంతీనప్తమాస్మర్వే శఃజీవకుజాపునః॥

విశేషశ్చ త్రదశక్రికోణ చతురశ్రగా॥

టీ॥ సర్వే- సమస్త సూర్యాదిగ్రహములు- సప్తమ- ౭-వారువారున్న

సుం కేడవరాసులను. పశ్యంతిచూచుచున్నారు : శనజీవకుజాఃపునః, గుం శ
న్యంగారకులయితేను - విశేషఃవిశేషమను. త్రిదశత్రికోణచతురశ్రగాః.
త్రిదశత్రికోణచతురశ్రమములను. పశ్యంతిచూచుచున్నారు. సూర్యాదినవగ్ర
హములు తామన్నరాసుం కేడవరాసుల ౧౭చూచుచుందురుశని తామన్నరాశికి
మూడవరాశిని ౨పదోరాశినిని, గురువు తాను ౩రాశికినా, వరాశినిని యెని
మిదవరాశినిని విశేషదృష్టి చేకజూతు నితాత్పర్యము॥

శ్లో॥ సర్వేత్రికోణనేతారా గ్రహశుభఫ పదాః।

పశయస్త్రీషడాంనాం యపిపాపఫలప్రదాః॥ ౫॥

టీక॥ సర్వే గ్రహాః-సూర్యాదిగ్రహములు- త్రికోణనేతారా యాని ౩౦
దశమనవమాధి. తులై నట్టయి తేశుభఫలమునే యిచ్చేవారందరు వియేవ ఆ
సూర్యాదిగ్రహములే తయస్త్రీషడాంనాం యాని వృశ్చీయవష్టయేకాదశ
ములకిధిబతులై నట్టయి శుభఫ-మునే- యిచ్చే వారందరు. త మేవ ఆసూ
ర్యాది గ్రహములే- తయస్త్రీషతాయాం యాని తృతీయవష్టయేకాదశములక
ధిపతులై నట్టయి తే. పాపఫలప్రదాః పాపఫలములనిచ్చువారగుదురు-ఆన గాల
గ్నమునకు ఆయివయింటివాడు తొమ్మిదవ యింటివాడు శుభిషామునే యి
త్తురు మూడవయింటివాడు ఆయింటివాడు పదునొండవ యింటివాడు
పాపఫలమునే యిత్తుని తాత్పర్యము.

మూ॥ ఎదితంతిశుభ స్మృశాం సౌమ్యా కేంద్రాదిపాయది।

కూరాశ్చే శుభ త్యేతే బ్రహ్మణ్డత్రగౌతరం॥ ౬॥

టీ॥ సౌమ్యా-గురుశు కిబుధిచంద్రులు; కేంద్రాధిపాయది- కేంద్రా
ధిపతులై నట్టయి తే- స్మృశాం- మనుష్యులకు- శుభశుభఫలను- నదిశ తి, ఇ
వ్వరు- కూరాశ్చే- శనిరక్షులకు కేంద్రాధిపశ్యమునచ్చి నట్టయి తే అశుభం
పాపఫలమును- నదిశంతియివ్వరు కింశు. యిక నేమింటెను శుభఫలముల కింశు
రని తాత్పర్యము॥ యేతే- యీసూర్యాదిగ్రహములుడత్రగౌతరం లగ్న కేంద్ర
ములకుంటెదతుధికకే ద్రమున-దుదశుధికకే ద్రములకుంటెనస్త కేంద్రము
నందు నస్తమకేంద్రముకుంటెదశమకేంద్రమునందు పంచమకోణము యెవ
కోణమునదిదుతృతీయస్తానమునకుంటె షష్ఠమస్తానము దు షష్ఠమస్తానముకంటె
పేమేకాదశస్తా-మునందు బ్రహ్మ- బలవంతులు॥

మూ॥ లగ్నాద్వ్యయద్వితీయేశౌ పరేషాంసాహచర్యతః।

స్తానాంతంనుగుణ్యే నిభవతఃఫలదాయకౌ॥ ౭

టీ॥ లగ్నాత్, లగ్నమునకుంటె- వ్యయద్వితీయేశౌ- పదిరెండవయింటి

కాదు; కేంద్రవయింటివాడు. పశ్చిమాం యితరులై శుభశుభభావాధితులయ్యెను. సాహచర్యముః సంబంధమువలనస్తానాంతరానుగుజ్యేన. అన్యరానులగుండు యానగున్యముచేతనః ఫలదాయకౌ, ఫలమునిచ్చేవాఁడు. భవతః. అప్రదురు అనగా అన్యగ్రహసంబంధమువలన అన్యరానులయందుండదు. మువలన ఆయాభావములయందు ఆయాగ్రహదళభుక్తిప్రాధాన్యముచేతను ఫలములనిత్తునెడితాత్పర్యము.

• మూ॥ భాగ్యవ్యయాధిపత్యేన రంద్రేశోనశుభప్రదః।

సయేవశుభసంధాతా లగ్నాధిశోపి చేత్స్వయం॥

౮॥

టీ. భాగ్యవ్యయాధిపత్యేన . భాగ్యతొమ్మిదవయింటికి వ్యయ పదికేంద్రవయిల్లయిన యెనిమిదవయింటియొక్క అధిపత్యేన ప్రభుత్వముచేతను రంద్రేశః అప్రదురు ధిపశుభప్రదః శుభఫలమునిచ్చువాడు. కాదు సయేవ. అతడే వ్యయం. తాను. లగ్నాధిశోపిచేత్. లగ్నాధిపతిఅయినట్లయితే. శుభసంధాతా. శుభమునిచ్చును. అనగా - అప్రమాధిపతిశుభమునిచ్చుడు - అయప్రమాధిపతి లగ్నాధిపతిఅయితే శుభముః చ్యుతం॥

మూ॥ అథ్రిభిః శ్లైరాక్తైశ్చ నుద్దిశ్యసౌఖ్యకేంద్రత్వక్రూరః।

కేంద్రత్వరంధ్రాధిపతిత్వప్రయుక్తగుణదోషావ్యవచ్యంతే॥

టీ. అథ్రిభిః శ్లైరాక్తైః. మూడుశ్లైరాక్తములచేతను. గ్రహానుద్దిశ్య గ్రహములనుద్దేశింప సౌఖ్యకేంద్రత్వ. శుభ. గ్రహకేంద్రత్వమునను, క్రూరకేంద్రత్వ. పాపగ్రహకేంద్రత్వమున్ను. రంధ్రాధిపత్వ. అప్రమాధిపతిత్వమున్ను. ప్రయుక్త అనునది. చిన, గుణదోషాః. సుగుణదుగుణములను. వివిచ్యంతే. విశదముజేయుచున్నారు.

శ్లో॥ కేంద్రాధిపత్యదోషస్తు బలవాక్ గురుశుక్రశ్చయోః।

మారకత్వేపిచతయో మారకస్థానసంస్థితిః॥

టీక॥ గురుశుక్రశ్చయోః గురుశుక్రకు కేంద్రాధిపత్యదోషమయితేను బలవాక్ యెక్కువయినది. తయోః. ఆకేంద్రాధిపత్యదోషములతో గూడినగురుశుక్రకు, మారకత్వేపి మారకముజేయుటయందు మారకస్థానసంస్థితిః మారకస్థాన మారకస్థానమలయిన ద్వితీయసప్తమవలయందు సంస్థితిః ఉండకము అలయతీ బలము (తాత్పర్యము) గురుశుక్రకు కేంద్రాధిపత్యదోషముబలము కేంద్రాధిపత్యదోషముగల్గిన గురుశుక్రకు మారకస్థానమలయందుండే రణముజేసుటయందు బలవంతులు॥

మూ॥ బుధస్తదనుచంద్రోపి ధవేత్తదనుతద్విధః

నరంధ్రే శత్యదోషస్తు సూర్యచంద్రమసోభవేత్॥

టీ॥ తదనుపిమ్మట బుధఃబుధుడు తద్విధఃగురుశుక్రలకంటె కొంచము
దుబళియగుదోషముగలవాడేను చంద్రోపిచంద్రుడున్న తద్విధః అబుధదో
షముకంటె కొంచముదోషముగలవాడు రంధ్రే శత్యదోషస్తు అష్టమాధిపత్య
దోషమైతే సూర్యచంద్రమసోః సూర్యచంద్రులకు సభవేత్ లేదు తాత్పర్యము
గురుశుక్రలకంటె బుధుడుకొంచముదోషము సేయును బుధునికంటె చంద్రుడు
కొంచముదోషము సేయును సూర్యచంద్రులకు అష్టమాధిపత్య దోషములేదు॥

మూ॥ కుజస్య కుజానేశ్యత్వే క్షయక్తుభకారితా

అథోగస్యాపి నేశ్యత్వే క్షయే తస్య మాత్రతః॥

౧౨॥

టీ॥ కుజస్య కుజాని కుజానేశ్యత్వక్షయక్తు సుభకారితా కుజానేశ్య
త్వ దశమాధిపత్యముయొక్క క్షయక్తు కూడడమునల్ల శుభకారితా శుభము
లేనుట అథోగస్య పంచమాస్తానముయొక్క నేశ్యత్వనశ్యనే అధిపత్యముగలు
గుచున్నట్లయితే కుజస్యకుజానికి కుజానేశ్యత్వ పయక్తు శుభకారితా దశమా
ధిపత్యము యొక్క కూడడములననయితే న శుభమునివ్వదు తాత్పర్యము॥ కు
జానికి పంచమాధిపత్యము గలుగుచుండగా పంచమాధిపత్యము శుభము అక్షబాధ
పంచమాధిపత్యములేక దశమాధిపత్యమైతే అశుభుడు॥

మూ॥ యద్యద్భాగతావాపి యద్యద్భాగవేశనంయుతా

వత్తత్ఫలాని బలతా ప్రదిశేతాంతమోగ్రహణా॥

టీ॥ తమోగ్రహణా రాహుకేతువులు యద్యద్భాగవతా వాపియేయే
స్తానములనుబొందిన యద్యద్భాగవేశనంయుతా యేదేస్తానాదిపతులతోగూ
డుకున్నప్పటికిన్ని చూడబడినప్పటికిన్ని బలతా బలవ తులయి వత్తత్ఫలాని అ
యాఫలములను ప్రదిశేతాం యివ్వవలెనని వారు॥

సామాన్య శుభయోగాః

మూ॥ కేంద్రత్రికోణపతయ స్సంబంధేనరస్పరం

యతరైరప్రసక్తా శ్చే ద్విశోషశుభదాయకాః॥

౧౪

టీ॥ కేంద్రత్రికోణపతయః కేంద్ర కేంద్రములయొక్క త్రికోణత్రికోణ
ములయొక్క పతయః అధిపతులు పరస్పరంవారికొకరు సంబంధే సంబం
ధముచేతన॥ అనగా కేంద్రాధిపతులకు త్రికోణాధిపతులతోడను అప్రసక్తాః
సంబంధములేట్లయితే విశేషశుభదాయకాః విశేషశుభమునిచ్చేవారుభవం
తిఅవుచున్నారు॥ అనగా కేంద్రాది పతులకుత్రికోణాధిపతులసంబంధములేగి

టీ॥ కేంద్రత్రికోణాధిపయోః-కేంద్రత్రికోణాదిపక్షలకు విశ్వసతి. ఎక
త్వముగాగలుగుదుండగా. తె ఆకేంద్రత్రికోణాదిపక్షములయొక్క కారకాఃయో
గ, రాజయోగమును. కారకాః జేయువారు. భవంతి అగుదున్నారు. అన్వయత్రికో
ణపతివా అన్యభిత్తరమైన, త్రికోణ-పంచమనవమములయొక్క; పరినా. ఆదిపతి
తోడను. సంబంధాయది సబంధముగలిగినట్లయితే - కి ఫలం, వేలేమిదలముఅన
గాదికఫలమిత్తురని తాత్పర్యము. కేంద్రాదిపక్షములయొక్క క
డనుట్లయితే రాజయోగమునవ్వదనినవారు అన్యత్రికోణాదిపతిసంబంధము
వలననన్వంతముగ రాజయోగమిత్తురు. ౨౦॥

శ్లో ॥ ధమకకమాకాదినేతారాకేంద్రలాభాధిపాయదిశయోస్సంబం
ధమాత్రేణనయోగంలభతేసరః

టీ॥ ధర్మకకమాకాదినేతారాధర్మ తోమ్మిదవయింటియొక్కయు. కర్మ.
దశస్తానముయొక్కయు అధి నేతారా. ఆదిపక్షము కేంద్రలాభాధిపాయదిశ
ద్రావ్యమస్తానములయొక్కయు లాభపవనాకండవయింటి యొక్కయు ఆది
పక్షముది అధి పక్షములయినట్లయితే తయోవా? యొక్క - సంబంధమాత్రేణ క
లి యుటచేతనే నరః జాతకుడు. యోగం. యోగమును అభితే. పొందడు తాన్వ
ర్యము. నవమదశమాదిపక్షము తో అష్టమలాభాది పక్షముగలసియుండి దేనిజాతకు
నియోగములేని చెప్పవలయును (తయో సంబంధమాత్రేణ అని చెప్పబడవలసిన
న్యయోగకారక సంబంధమువలన రాజయోగముగలదని చెప్పందగు

అథాయువాకయముచ్యతే

శ్లో ॥ అష్టమంహ్యయివఃస్థాః మష్టమాదష్టమంచయత్ ॥

తయోరపివ్యయస్థానం మూరకస్థానముచ్యతే॥

టీక॥ ఆయుషః ఆయుస్సుయొక్క స్థానంస్తానము అష్టమంయేమిదవ
యిల్లు అష్టమాత్ అష్టమమునకంటె అష్టమం దిశయేమిదవయిల్లు ను ఆయాన్
తానముఅనగా తృతీయన్ తానమునుటనియోరపి అత్యతీయాష్టమస్థానములయొ
క్క వ్యయన్ తానం దిరె. దవయిల్లు అనగా రెండవయేడవయి ధ్లనియధము
మారకన్ తాన మరణన్ తానమని ఉచ్యతే దెప్పబడుచున్నది॥

తా॥ లగ్నమునకె. మిదయిల్లును మూడవయిల్లును ఆయుస్థానములు, యేని
మిదవయింటినుంచియెంచగా నేడవయిల్లు అయష్టమమునకు వ్యయస్థానమైనం
దు. నేడవన్ తానము మూరకన్ తానము మూడవయింటిదగ్గరనుంచియెంచగా
లగ్నమునకు రెండవయిల్లు మూడవయింటికి వ్యయన్ తానమునకు యీ రెం
వయిల్లు మూరకన్ తానము ఈవిధముగా ద్వాదశరాశిభావమునకు దిరె

వయిల్లు వ్యయస్థానముగాదెలియదగినది॥

శ్లో॥ తత్రాప్యవ్యయస్థానాదుత్తరంబలవత్తరం॥

తదీశతుస్తత్రగతాః పాపినస్తేనసంయుతాః॥

౨౪॥

టీక॥ తత్రాపి-మొదటజెప్పినమారకస్థానమలయందును. ఆద్యవ్యయస్థానాత్-ఆద్య మొదటజెప్పినయప్తమస్థానమునకుఁ వ్యయ-పదిరెండవయిల్లున స్థానాత్; మారకచోపైనయేడవయింటికంటె-ఉత్తరం, మూడవయింటికే, పదిరెండవయిల్లునదివీతీయమారకస్థానము. బలవత్తరం. బలమైనమారకము నుజేయునది-తదీశతుః-ఆద్యవీతీయస్థానాధిపతికంటెతత్ర-ఆద్యవీతీయస్థానమందు గతాఃఁడిన-తేన, ఆద్యవీతీయస్థానాధిపతితోడను-సంయుతాః, కూడినగ్రహములు-పాపిన, బలమైనమారకముజేయునట్టిపాపాత్ములు॥ తా॥ సప్తమమారకచోటుకంటెద్యవీతీయమారకచోటుబలము. అసప్తమద్వితీయాధిపతేలకంటె సప్తమద్వితీయచోటులయందున్న గ్రహములుమారకముచేయుటయందు బలమైనపాపాత్ములు॥

శ్లో॥ తేషాందశావిపాకేషు సంభవెన్నిధ

నన్యతాం॥ తేషామసంభవేషామద్వ్యయాదిశదశాస్వపి॥

౨౫॥

టీ॥ తేషాం, ఆమారకస్థానమలయొక్కయు, మారకాధిపతులయొక్కయు సంబంధముగలపాపగ్రహములయొక్క, దశావిపాకేషు-దశా-దశలయొక్క-విపాకేషు. పరిపక్వమందు-అనగాదశాంతమగునిభావము. నూతనమనుష్యులకు- నిధనంమరణము, భవేత్ అగును-తేషాంఆగ్రహములకు అసంభవమరణముజేయడము, సంభవించకపోయినకావునందు-వ్యయాధీశదశాస్వపివ్యయ-సప్తమద్వితీయచోటులకు-ఆధీక, పభువులైన సప్తమద్వితీయాధిపతులయొక్క, దశాస్వపిదశలయందును-నూతనమనుష్యులకు- నిధనంమరణమును భవేత్ కలుగును॥ తా॥ సప్తమద్వితీయచోటులయందున్న గ్రహములు. సప్తమద్వితీయాధిపతులతోసంబంధముగల గ్రహములునువారివాదశాభుక్తులువచ్చినప్పుడు మారకముః త్తురువారుచేయనిపక్షమదు సప్తమద్వితీయాధితులదశాభుక్తులుఁదీపాగ్రహములు మనుష్యులకుమరణముఁత్తురనట॥

శ్లో॥ అలాభేషునరేతేషాం సంబంధేవ్యయేశతుః॥

క్యచిచ్ఛభానాం దశాస్వప్తమేశదశానుచ॥

౨౬॥

టీ॥ యేతేషాంధనః-ఈసప్తమద్వితీయచోటులయందున్న గ్రహములయొక్కయు-సప్తమద్వితీయాధిపతులయొక్కయు-అలాభేనతి-వీరిదశలభుక్తులునిపక్షమందు వ్యయేశతుః-సప్తమద్వితీయస్థానాదిఃతియొక్క, సంబంధేన సంబంధముచేతను; శుభావాంషయోగకారకవ్యతిక్త శుభగ్రహములయొ

కా- నవానుదశానుక్తులయందు- క్వచిత్ వాకానాకష్పడు- నిధనంశరణము
భ- త్ కాతగ్గది- తేషామలాభే, వారికిమహాష్వమరణముజేసుట సంభవించనివ
తుమందు- అప్తమేతదశానుచ అప్తమేత- అప్తమద్వితియాదిపక్షాలయొక్క దశా
నుదదశలయందు- నూదాంమనుష్యులకు- నిధనంశరణము- భలేత్ కాతగ్గది॥
శాత్పర్యము॥ ద్వితీయ సప్తనాధిపతులు ద్వితీయాసప్తముల దుస్సహము
లునవనుష్యులను- మరణముసేయుని పక్షమునదు- త్యక్తియాప్తమాది పక్షాలు
మారకముసేయుదురు॥ శ్లో॥ కే-లానాంచపాపానాం

దశానునిధనంశచిత్ కల్పనీయంబునైన- దాం మారకానామదశకనే॥
టీ॥ మారకానాం- మారకములక్షీణులైన గ్రహదశలయొక్క అద
శకనే రాకరూపియవపుడు కే-లానాం మారకలక్షణరహితులైన-పాపానాం
చపాపగ్రహములయొక్క- దశానుదశలయందు- క్వచిత్- వాకానాకష్పడు-
నిధన-మరణము-బుడైద్యోతిశాస్త్రజ్ఞులజేతను-నూదాంమనుష్యులకు- కల్పనీ
య- కల్పించతగినది॥ తా॥ పాపగ్రహములదశలగలసినపుడు మారకాదిపతు
లురాకరూపియవపుడికిని ఈపాపగ్రహములేమనుష్యులకుమారకమునుజేతురు॥

శ్లో॥ మారకైస్సహసంబంధాన్నిహంతాపాపృచ్ఛః॥
అతిక్రమైరరాంత్యర్వాఽపిచద్యేషసంశయః॥ ౨౮॥
టీ॥ పాపకృత్ పాపమునుసేయుచున్న-శనిః శనైశ్చరుడు- మారకై
స్సహ, మారకగ్రహములతో సంబంధాత్- సంబంధముగలుగుటవలన-యిత
రాకమాగలుగియి-యితరగ్రహములగు-సర్వాకసమస్తగ్రహములను అతిక్ర
మ్య అతిక్రమి చి-నిహంతామారకుడుగా భవతి అగుచున్నాడు- నసంశయః
సందేహములేదు॥ తా॥ మారకగ్రహసంబంధమువలన పాపగ్రహమైవశని-
మారక గ్రహములనతిక్రమి చితాక మారకముసేయుచున్నాడనుట॥

శ్లో॥ నదిశేయగ్రహాస్సర్వే స్వదశామస్వభుక్తిమి
శుభాశుభఫలంశ్చా మౌత్సభావానుసారతః॥
టీ॥ సర్వే-మస్తమైన-గ్రహాఃగ్రహములు- స్వదశానుశమతమదశలయ
ను అదామొనట- స్వభుక్తిమ తమభక్తులయందు అత్సభానుసారతః- స్వకీయ
భావానుగూగ శుభాశుభఫలంశుభాశుభఫలములను నూదాంమనుష్యుల
కువదిశేయియివ్వరు॥ తా॥ నవగ్రహములునుతమతమదశలువచ్చినప్పుడు త
మతమస్వభుక్తియందుతాముపాపగ్రహ సంబంధముగలవారైనను-పాప
శ్రాధిపతులైనను శుభఫలములగానిశుభఫలములను గానియివ్వరు॥
శ్లో॥ ఆత్మసంబంధినోయేచ యేయేనిజసధమికణః॥

తేమామంతకశాస్వే వందిశుచిస్వకశాఫలం॥

300

టీ॥ సర్వే సమస్తమయిన గ్రహములు. వేచ యే గ్రహములు ఆత్మ సంబంధి నాత
మతో కూడియుండినదియో. యేయే యేయే గ్రహములు నిజసంధమి కానిః తమతో
సంబంధము లేక శుభాకాములతోను దునదియో. తేమా ఆలాటి గ్రహములు
యొక్క. అంతిదశానుభుక్తులయందు స్వదశాఫలతమతమదశాఫలములను
దిశంతియిచ్చుచున్నది॥ తా॥ నాకటితో నాకటిగలసిః గ్రహములును స్వక్షేత్రము
లయందున్న గ్రహములను నాకొక్కొక్కదశతో వావారిభుక్తులనచ్చివచ్చుమ
తుభాశుభఫలములనిచ్చును॥ శ్లో॥ ఇది రేషాం దశానాధవిరుద్ధఫలదాజ్ఞనాం
తత్తత్ఫలానుగుణ్యేన ఫలాన్యూహాశ్చ క్రియం॥

టీ॥ దశానాధవిరుద్ధఫలదామునాం. దశానాధ దశానాదులక? నిరు
ధవిరోధమైన. ఫలఫలము దాయినా. - యిచ్చుచున్నటువంటి. యిత రేషాం.
ఆత్మసంబంధములే గ్రహములయొక్క భుక్తి భుక్తుల యందు తత్తత్ఫలాను
గుణ్యేన తత్తత్ వారియొక్క. ఫలప్రయోజనముయొక్క అనుగుణ్యేన అనుగుణ్య
ముచేతను ఫలానిఫలములను ఊహ్యసింహించునవి॥ తా॥ దశానాధుః కివిరోధ
ములనిచ్చే ఆయా గ్రహభుక్తులయందు ఆయా గ్రహములేక్కడవున్న స్థితినిదెలు
సుకొనిఫలములు జెప్పదగినవి॥ శ్లో॥ స్వదశాయాంక్రికోణేతోభుక్తా
కేంద్రపతేళ్ళుభం దిశేత్స్థితిధానోజేదసంబంధేపిపాపకృత్॥ 301

టీ॥ క్రికోణేతః- నవమశంకవరాదివణి, పావేన్యచ్చేత్ పాపముసేయుచున్న
ట్రయితే ఆసంబంధేపి కేంద్రాదిపతితో సంబంధములేకయుండగా. స్వదశా
యాం తనదశయందు కేంద్రపతే కేంద్రాదిపతియొక్క భుక్తాభుక్తి యందు శు
భ శుభముచుదిశేత్ యిచ్చుననిపి అక్రికోణాదిపతియును తదానోకేత్ అ
ట్లాపాపిగాకతోయనే శుభంశుభఫలమును దిశేత్ యిచ్చును॥ తా॥ సంచనవ
వరాదిపతి పాపుడై దశానాధుఃతో. సంబంధములేనివాడగుచుండగా. స్వదశ
యందు కేంద్రాదిపతిభుక్తులయందు శుభఫలములనిచ్చుననుట॥

రాజయోగభుక్తులక్షణము.

మూ॥ ఆరంభో రాజయోగస్య భవేన్మారకభుక్తిః॥

ప్రళయంతితవారభ్యం క్రమశః పాపభుక్తయః॥

టీ॥ మారకభుక్తిః మారకాదిభుక్తులయందు రాజయోగస్య రాజ
యోగముయొక్క ఆరంభం ఆరంభము బడతే అగును అదిట్లు ఆరంభించిన తం
రాజయోగమును క్రమశః వరుసగాను పాపభుక్తయః పాపులగుక్తులు ప్ర
యంతి మారకమునిచ్చుచున్నది॥ తా॥ మారకాదిపతి భుక్తి ఆరంభములో

శేషముచేతనుశుభాశుభఫలములను-ప్రదితేతాం ఇవ్వకగినవా
 యుతా|| శనిశుక్రులువాకరికొకరిదశయందువారివారిభుక్తియందు వ్యత్యాస
 ముగాపలములుత్తురుఅనగానఃదశయందుశుభభుక్తివచ్చినాశుకదశయందు
 శనిభుక్తివచ్చినావీలుశుభులయినట్లయితేశుభఫలమనిత్తురు- పాపులెతెను
 పాపఫలమనిత్తురెడితాత్పరము||

శ్లో|| ప్రతిలగ్నము
 లక్ష్యపూర్వోద్ధిష్టావిరోధతః-తత్తద్గ్రహస్వరూపాణిక్రమేణైవవివృణ్మహే ||
 టీ|| వయం, మేము-ప్రతిలగ్న మేషము మొదలుమీనలగ్నర్యంతమున్న
 సమాలక్ష్య- అలోచించిపూర్వోద్ధిష్టావిరోధతః-పూర్వోద్ధిష్టాగ్రహములకు
 పూర్వమందుజెప్పిన శుభాశుభముల యొక్క-అవిరోధతః విరోధములేకుండా
 తత్తద్గ్రహస్వరూపాణిశద్దగ్రహాలయ-గ్రహములయొక్క స్వరూపిణిశుభాశు
 భమారకత్వతారతమ్యములుక్రమేణైవ వరుసగాను వివృణ్మహే విశదముసే
 యుచున్నాము|| శా|| మేషమేషాదిద్వాదశ రాసులకున్నపూర్వము న దుజెప్పిన
 గ్రహములకుశుభాశుభత్వవిరోధములేకుండా గ్రహము శుభతారతమ్యము
 ను - జెప్పుచున్నామనుట|| మేషలగ్నమునకు-

శ్లో|| మందసౌమ్యసితాఃపాపాఃశుభాగురుదివాకరం| నశుభంయోగ
 మాత్రేణప్రభవేచ్ఛఃజీవయోః|| పరాతుతేజీవస్య పాపత్వ మపిసిద్ధతి - కవి
 స్సాక్షాన్నహంతాస్యాన్మారకత్వేవలక్షితః|| వరివాద మోవిహంతారాభవే
 యుఃపాపినోగ్రహః; శుభాశుభఫలాన్యేవ జ్ఞానవ్యాక్రియాలుపః||

టీ|| క్రియాభువః మేషలగ్నమునందుపుట్టినమనుష్యునకు - వందసౌమ్యసి
 తాః శనిబుధశుకులు పాపాఃపాపులు గురుదివాకరౌహపుఃసూర్యులుశు
 భాశుభులుశనిజీవయోః శనిబృహస్పతుల యొక్క యోగమాత్రేణ కూడడ
 ముచేతనుశుభాశుభము - సభకేత్ - లేదు, అనగాశ బృహస్పతలగలసిన
 నవ్వుడుశుభమని వీరనెడి తాత్పర్యము|| వరతుయికనేమ, లేను జీవస్య బృ
 హస్పతికి పాపత్వపాపముసిద్ధతికలుగుచున్నది అనగాశనిబృహస్పతులుగూడి
 తేశుభువివ్యవోడపిగాక అదుబృహస్పతిమిక్కిలిపాపుడనిభావముమా
 రకత్వేన మారకలక్షణముతోను లక్షితంకూడుకున్నవిశుకుడు సాక్షాత్ ప్ర
 త్యక్షముగా హతాచంపేవాడునస్యాత్ - కాడు, ముదాదయః శనిమొదలయి
 న పాపినః- పాపులయిన గ్రహఃగ్రహములు-నిహతారః చంపేవారు-భవేయః
 అగుదురు యేవం. యాదిధముగా శుభాశుభఫలములుఊహని యోచి-చదగిన
 ది|| వృషభలగ్నమునకు-

శ్లో|| జీవశుక్లంద్రవఃపాపాఃశుభాశనిదివాకరౌ, రాజయోగకరణ

తాదేకమేవాంశముత్పత్తిః॥ జీవాదయోగహః పాపాః ఘృతమారకలక్షణాః-బుధైస్తత్తత్ఫలాన్వేషణేయనివృత్తజన్మనః॥

కృత్తజన్మనః పృథుభలగ్నమునందుబుట్టి-వానికిజీవశుకేందవఃగరుశుక్రచంద్రులు పాపాః - పాపులు - శనీదివాకరాశనిసూర్యులు శుభాశుభులు-అంశుపత్నతః- శనైశ్చరుడు ఏకఏవ? ఒకడేవాతాత్ - ప్రత్యక్షముగా-రాజయోగకరః- రాజయోగమునిచ్చును - జీవాదయః గురుమొదలయిన - గ్రహః గ్రహములు మారకలక్షణాః మారకలక్షణములుగలిగి పాపాః , పాపులై-ఘృత- చంపుచున్నారు. ఇతియిట్లని, బుధైః - పెద్దబుధులచేతను - తత్తత్ఫలాని-అయాఫలములు జ్ఞేయాని తెలియదగినవి- మిథునలగ్నమునకు- ౪౬

జ్ఞా. భౌమజీవారుడాఃపాపాఏకఏవశుభఃకవిః- శనైశ్చరేణజీవస్యయోగోమేషభువోయథా॥ ౪౭

టీ॥ భౌమజీవారుడాః. కుజగురువులు పాపాఃపాపులు - కవిఃశుక్రడు ఏకఏవ ఒకడేశుభఃశుభుడు జీవస్యబృహస్పతికిశనైశ్చరేణ, శనైశ్చరనితోడను యోగఃకుడికము మేషభువోయథా- మేషలగ్నమునందుబుట్టినజాతకునివలెనేయోగః యోగము మతాంతరము- ౪౮

మూ॥ కుజభాన్విదనఃపాపాఃఏకఏవశుభఃకవిః। రాజయోగకరాశుక్రసోమపుత్రౌశుభాన్వితౌ॥ శనిజీవస్యమాయోగా శ్చలంమేషభువోయథాశనిస్సాక్షాహహంతాస్సాన్నారకత్వేనలక్షితః॥ భౌమాదయోనిహంతారోభవేయుఃపాపినోగ్రహః। శుభాశుభఫలాన్వేషణంతవ్యాన్యగజన్మనః॥ ౪౯

టీ॥ కుజభాన్వి దనః అంగారః సూర్యచంద్రులు పాపాఃపాపులుకః శుక్రకుడుఏకఏవ ఒకడేశుభఃశుభుడు శుభాన్వితౌశుభులతోనుడిం శుక్రసోమపుత్రౌశుక్రబుధులు రాజయోగకరా రాజయోగమునిచ్చేవారు శనిఃశనైశ్చరుడుజీవసవరాయోగాత్ బృహస్పతితోగలియుటవలన మేషభువోయథామేషలగ్నజాతకునివలె పలఃఫలమునిచ్చును మారకత్వేన మూలకత్వముతోడను లక్షితఃకూడుకున్న శనిఃశనియిచ్చుడు సాక్షాత్ ప్రత్యక్షముగానునహంతాచంపనివాడుస్యాత్ అగునుపాపిః పాపులైనభౌమారుడయః అంగారకుడుమొదలయిన గ్రహఃగ్రహములు నిహంతారఃవలెపబోవువారు భవేయఃఅగుదురు ఏనంతానిధముగాను యోగజన్మనః మిథునలగ్నమునందు బుట్టినవానియొకరశుభాశుభఫలాలని శుభాశుభఫలములు జ్ఞాతవ్యాని తెలియదగినవి- కటుకలగ్నమునకు-

మూ॥ శుక్రమందబుధాః పాపాఃవిదూరీకషణధూనుకౌ। రాజయో

గకరస్సాక్షాదేకవీవధరాసుత॥ భవేతాం రాజయోగశ్శకారకౌ గురుధూమి
జౌ రోస్సాక్షాన్నహంశస్యాస్సారక త్వేకలక్షితః॥ శుక్రాదయోహంతారా
భవేయుః పాపిన్లోగహః - కుశిరసంభవైవంపరాన్యూహ్యానిసూరిభిః

టి॥ శుక్రమందబుధాః శుక్రశనిబుధులు పాపాః పాపులుగా యదుః తెలియ
దగ్గదిధీవణధూసుతౌ గురుకుజులున్న పాపాదుః పాపులనీ తెలుసుకోదగినది
వీకః, ఓడయిన ధరాసుతః అంగారకుడే సాక్షాత్ ప్రత్యక్షముగాను రాజయో
గకరః రాజయోగకరుడు గురుధూమిజౌ గురుకుజులు రాజయోగశ్శరాజయో
మునుకారికౌ చేయువారు భవేతాంకాతగినవారు వూరక త్వేనవూరకలక్ష .
ణముతోడను లక్షితః కూడుకున్న రసిః సూర్యుడు సాక్షాత్ ప్రత్యక్షముగానున
హంతాచంపనివాడు స్వాతీ అగును పాపిః పాపులయిన శుక్రాదయః శుక్ర
దుముదలైన గహః గ్రహములుని హంతారః చలపెడివారు భవేయుః అగుదురు
వీవంతులాగున కుశిరసంబవస్య కడకలగ్నమునందుబుట్టినవానియొక్కలాని
పరాములు సూరిభిః జ్యోత్స్నాస్త్రుపేతలచేతను ఊహ్యః ఊహం పడగినవి॥ ౫౩॥

సింహలగ్నమునకు.

మూ॥ మందసౌమ్యసితాః పాపాః కుజవీశుభావహః॥ ప్రభవద్వ్యోగ
మూత్రేనశుభం గురుశుక్రయోః గురుయుక్తాయదాభామః శేషఫలదాయ
కః బుధస్సాక్షాన్నహంతాస్యాస్సారక త్వేనలక్షితః॥ ఘ్నంతిసౌమ్యూదయః పా
పాః వూరక త్వేనలక్షితః॥ వీవంతులానిజ్ఞేయానిసిహజన్యమనీషిభిః॥ ౫౪

మూ॥ మందసౌమ్యసితాః శనిబుధశుక్రలు పాపాః పాపులుకుజవీవ
అంగారకుడేశుభావహః రాజయోగమునిచ్చువాడు గురుశుక్రయోః గురుశు
క్రలయొక్క యోగమూత్రేనకూడడముచేతనే శుభంశుభము నప్రబలేగ
లుగురుభౌమః అంగారకుడుయదా ఎపుడుగురుయుక్తః గురువుతెలఁజెరునో అ
పుడువిశేషఫలదాయకః విశేషఫలమునీచ్చేవాడు వూరక త్వేన వూరకత్వము
తెలఁడనులక్షితః కూడుకున్నబుధః బుధుడు నహంతాచంపః వాడు స్వాతీ అగు
నునాపాపాపులయిన సౌమ్యుడయః బుధుడుముదలయిన గహఃములువూరక
త్వేనవూరకత్వలక్షణముల తెలఁడను లక్షితాః కూడుకొన్నవారై ఘ్నంతిచంప్ర
దురువీవం ఈ ప్రకారము సింహజన్య సింహలగ్నమునందుబుట్టినవానియొక్క
పరానిపలములు దునీషిభిః పెద్దలచేతను జ్ఞేయానిగ్రతేయనగినవి॥

కన్యాశుక్లము. కు-

శ్లో॥ జీవశుక్రేందవఃపాపావకౌభ్యశుశుభ రాజయోగకరస్సా
మ్యోభ్యగుప్తుతసమన్వితః॥౫౭॥ నిహంతకరస్యేతుమాంకాక్యాకుజాదయ ।
ఘ్నంతిపాపాశుభాన్యూహ్యాన్యేవంకన్యాభువోభుధేః॥

టీ॥ జీవశుక్రేందవః శుభశుక్రచదురు- పాపాః, పాపులు ఏకః- ఒక
డయిన, భ్యగుప్తుతః శు కుడు, శుభః శుభుడు భ్యగుప్తుతసమన్వితః-శుక్రనితో
కూడిన; సామ్యః బుధుడు- రాజయోగకరః రాజయోగమునిచ్చేవాడు- కనిః ! శు
క్రడు; సహంతి-మారకముచేతాడు, అన్యే తక్కినకుజాదవః, అంగరకుడు
మొదలయిన-మారకాభ్యాః మారకలక్షణేరుగలిగిన- పాపాఃపాపగ్రహములు
ఘ్నంతి-చంపుచున్నారనివం ఈప్రకారము. కన్యాభువః- కన్యాశుక్లజాతకుని
యొక్క-శుభాశుభఫలములుబుధు, పెద్దలచేతనుడెవ్వని వూహించదగినవి॥

తులాలగ్నమునకు,

శ్లో॥ జీవారకమహిజాఃపాపా శనైశ్చరబుధౌశుభౌ । రాజయోగకర
స్సాత్కాత్కవవాంశమస్సుతః॥౫౮॥ భవతాం రాజయోగస్య కారకాగ్రామతః
త్సతౌ కువసాత్కాత్కాంతాస్యా స్థిరకశ్యేఃలక్షితః॥౫౯॥ జీవాజయోగమున
తారాభవేయుఃపాపినోగ్రహః శుభాశుభఫలస్యేవంజ్ఞాతవ్యానితులాభువః

టీ॥ జీవారకమహిజాః, గురుసూర్యబుధు- పాపాః, పాపులు-శనైశ్చర-
బుధౌ, శనిబుధులు. శుభౌ శుభులు అంశమత్పుతః శనైశ్చరుడు ఏకఏవ, ఒకడే.
సాత్కాత్ - ప్రత్యక్షముగాను; రాజయోగకరః రాజయోగముచేవాడు- ఇందుత-
త్సతౌ-చంద్రబుధులు రాజయోగస్య రాజయోగమున, కారకం. యిచ్చేవారు
భవతాంతగురు-మారకశ్వేన-మారకలక్షణములతోడను లక్షితః-కూడుకొ-
న్నుజః అంగరకుడు-సాత్కాత్ - ప్రత్యక్షముగాను. హంతాచ, పేవాడు- న
స్యాత్-కాడు-పాపినఃపాపులయిన-జీవాదయః బృహస్పతిమొలయిన గహః
గ్రహము, నిహంతారః-చంపేవారు భవేయుః అగుదురు-ఏవ? ఈప్రకార
ముగాను-తులాభువః- తులాలగ్నజాతకనియొక్క శుభాశుభఫలాని, శుభాశు
ఫలముల జ్ఞాతవ్యాని తెలియదగినవి॥

వృశ్చికలగ్నమునకు.

శ్లో॥ బుధశుక్రారకతనయాః పాపాస్సరగురుశుభః సూర్యచంద్ర
శుసావేవ భవేతాయోగకారకౌ ॥ ౬౨ ॥ జీవోనిభాంతాసామ్యద్వాహంతా
రోమారకాహ్వయాః తత్తత్ఫలానివిజ్ఞేయాన్యేవవృశ్చికజన్మః ॥

టీ॥ బుధశుక్రారకతనయాః బుధశుక్రశనైశ్చరులు పాపాః పాత్రలు.
సూరగురుః బృహస్పతి, శుభః శుభుడు సూర్యచంద్రశుసావేవ సూర్యచంద్రు
లె. యోగకారకౌ యోగమునిచ్చేవారు భవేతా, అగుదురు. జీవః గురువు, నహం
తా. చంద్రుడు. మారకాహ్వయాః మారకలక్షణములుగలసామ్యద్వాహంతా బుధు
డు మొదలయిన గ్రహములు హంతారః చంపుదురు ఏవం. ఈ ప్రకారము వృశ్చిక
జన్మః వృశ్చికలగ్నమందు బుట్టినవానియొక్క తత్తత్ఫలాని అయాశుభాశుభ
ఫలములు విజ్ఞేయాని? తెలుసుదగింవి॥

ధనుర్లగ్నమునకు.

శ్లో॥ ఏకవీనకవిః పాపశుభభామదివాకరా యోగోభాస్కరసా
మ్యద్వాహంతా శుమత్సుతః ॥ ౬౩ ॥ ఘ్నంశిశుక్రాదయః పాపాః
హంతృలక్షణలక్షి తాః జ్ఞాతవ్యానిఫలాన్యేవంచాపజన్యమనీషిభిః ॥

టీ॥ కవిశుభుడు ఏకవీన. ఏకజే; పాపశుభభామదివాకరా కుజసూర్యు
ల శుభాశుభులు భాస్కరసామ్యద్వాహంతా సూర్యబుధులచేతను. యోగః యోగ
ము అంశుక్షత్సుతః శని. నహంతా చంద్రుడు హంతృలక్షణలక్షి తాః మారకల
క్షణములతో గూడిన శుక్రాదయః శుక్రము మొదలయిన; పాపాః పాపగ్రహ
ములు. ఘ్న తి చంపుచున్నారు ఏవ - ఈవిధముగాను? చాపజన్య. ధనుర్లగ్న
మందు బుట్టినవానియొక్క ఫలాని ఫలములు. మనీషిభిః, పెద్దలచేతని జ్ఞాతవ్యాని.
తెలియగింవి॥

మకర్లగ్నమునకు.

శ్లో॥ కజజీవేందః పాపాః శుభభాగవచక్రిజౌరాజయోగకరస్స
తాదేకవీనభృగోస్సుతః ॥ ౬౪ ॥ చంద్రాగ్నశేనసంయుక్తౌ విశేషఫలదాయకః స్వ
యంచైవనహంతాస్యస్థంబోభామాదయః పతే ॥ ౬౫ ॥ నిహంతారః పాపిన్స్తే
మారకత్వేనలక్షితాః జ్ఞాతవ్యానిబుధైరేవంఫలానిమృగజన్మః ॥

టీ॥ కుజజీవేందవః; కుజగురుచంద్రులు-పాపా-పాపులుభాగవచంద్ర
జౌశుక్రబుధులు-శుభౌ-శునులు-భృగోస్సృగః-శుక్రదుసాక్షాత్-ప్రత్యక్షము
గావీఎవ-ఒకడేరాజయోగఃరరాజయోగమునిచ్చేవాడు-మ-దః-శనిచంద్రా
త్పజేన-బుధునిశోడను-సంయుక్తః-కూడుకొని-స్వయం-తానువిశేషఫలదాయ
కః-విశేషఫలముఃచ్చుకు-చైవవాంతా-చంద్ర-పాపివః-పాపులయినవరేత
కేరన-భౌమాదయఃఅంగారకుడుమొదలయిన-తేఆగ్రహములు-మారకత్వేని
మారకలగములతోడనులక్ష్మితాః-కూడుకొన్నవాడైనిహంతారః-చంద్రుడు
రు-ఏవం యీప్రకారము, శుభజన్మః-మకరలగ్నజాతకునియొక్క-ఫలాని-ఫల
ములు-బుడై పుద్ధలచేతను-జ్ఞాతవ్యా-తెలియదగినవి॥

కుభలగ్నమునకు-

శ్లో॥ కుజజీవేందవఃపాపా యేకౌదైత్యగురుశుభఃరాజయోగఃకాభౌ
మకవిహ్యోకౌబృహస్పతిఃయేకౌహిహంతాఘ్నంతిభామాద్యాఃమారకత్వేనః
నిశ్చితఃజ్ఞాతవ్యానిబుడైశేవఫలానిఘటజన్మనః॥

టీ॥ కుజజీవేందవః-కుజగురుచంద్రులుపాపాః-పాపులు-దయిత్య-గు
రుః-శుక్రదు ఎకః-ఒకడే శుభఃశుభుడు బౌమకలి-అంగారకశుక్రలు-రాజ
యోగకరాజయోగమునిచ్చేరు, బృహస్పఃఃకగురువు యేకౌహి ఒకడే హం
తా చంద్రు మారకత్వేనమారకలగములచేతను నిశ్చితాః నిశ్చయింపబడి
నభవుమాద్యా అంకారగాదిగ్రహములుఇంతి చంద్రురు యేవం యీవిధము
గానుఘటజన్మనః కుభలగ్నజాతకునియొక్క ఫలాని ఫలములు బుడై పుద్ధలచే
త జ్ఞాతవ్యాని తెలియదగినవి॥

మీనలగ్నమునకు-

శ్లో॥ మందశుక్రాశుమత్సేమ్యాః పాపాభవుమవిధౌశుభవు । మ
హీనుతగురుయోగకారిణౌనయినభూసుః॥౧౭॥ మారకామారకాపిఖ్యాః
మందాత్యాఘ్నంతిపాపినః ఇత్యూహ్యాఃబుడైస్యమృక్పలానిరుషజన్మనః॥

టీ॥ మందశుక్రాశుమత్సేమ్యాః శనిశుక్రసూర్యబుధులు పాపాః-
పాపులు భవుమవిధౌ అంగారకచంద్రులు శుభవు శుభులు. మహీనుతగుతా
అంగారకగురువుయోగకారిణౌ-యోగమునిచ్చేవారు భూసుతఃఅంగారకు

దు-నయివశంతా చక్షడు పాపిః. పాపులయిన మారకాభీభ్యాః మారకల
క్షణములతో గూడినమారికా-మారకులయిన ముదాద్యాః శనిమొదలయిన గ
పాములు ఘ్న తి చక్రదురు యిత్యిట్లనిజవజన్మః మీసలగ్నజాతకని యొ
క్కఫలాని ఫలములు బుద్ధిః పెద్దలచేతను నమ్యక్తేస్స గానపూహ్యనియోచి
పదగినవి॥

శ్లో॥ యేవం ద్వాదశభావానాం శుభాశుభఫలావిదుః।

తన్వాదిద్వాదశానాంచ భావానాం యోజయేత్ఫలం॥

౨౩॥

టీ॥ యేవం యిట్లని- ద్వాదశభావానాం, ద్వాదశభావములయొక్క- శు
భాశుభఫలం- శుభాశుభఫలములను? బుధాః పెద్దలు-విదుః, గు తె-రుగుదురు
తన్వాదిద్వాదశానాం. లగ్నము మొదలయిన పదిరె డవభాగములుగల భావా
నాంచ- భావములయొక్క ఫలం. ఫలమును. యోజయేత్-కల్ప చ-గిన ॥

శ్లో॥ పాపానీచగ్రహస్తేషా ముచ్చస్తేసతికింఫలం॥

తయోగాస్తుకరివ్యంతి స్వదశానామహాగమే॥

టీ॥ పాపాః; పాపగ్రహములు నీచగ్రహాః. నీచస్థానమందున్న గ్రహములు.
తేషాః-ఆపాపనీచగ్రహములయొక్క-దశానాండశలయొక్క అహాగమే-రా
కమున్న ప్రక్షకి ఫలం- యేమిఫలమే తేషాం, ఆపాపనీచగ్రహము కు ఉన్నపై
సతి-ఉచ్చస్థితికలుగుచుండగా- యోగాస్తు, యోగములున్న- కింః రివ్యంతి, యేమి
సేయుచున్నవి- అనగా నీచపాపగ్రహములు చ్చున్న ప్రక్షకిని యోగమువి
ష్ట నిబావము॥

శ్లో॥ మిత్రశత్రుసమాయోగే ఫలం మిత్రశంసమంవిదుః।

కేంద్రత్రికోణేష్యచ్చే కామిత గహసమన్వితే॥

౨౪॥

టీ॥ మిత్రశత్రుసమాయోగే మిత్రశత్రులుగూడ చుండగా, మిత్రశం- మిత్రమై
న- సహంసమయిన- ఫలం ఫలములను, విదుః తెలియదగి డి. కేంద్రత్రికోణేష్య
కేంద్రత్రికోణములయందు- ఉచ్చే ఉచ్చస్థానమందు మిత్రగ్రహసమన్వితే, మి
త్రగ్రహములతో గూడుటయందు- అధికఫలం- అధికఫలమునిత్తురని విదుః. తెలి
యతగ్గధి॥

శ్లో॥ మిత్రరాశిగతేవాసిమంత్రినా. యదివిక్షేతే. మిత్రయక్త
బలవతి రాజమల్యభవేన్నరః॥

౨౫॥

టీ॥ మిత్రరాశిగతే; మిత్రక్షేతములందున్నటువంటియు - మిత్రయు
కై - మిత్రునితోగూడుకొనుటవేటి - బలవతి - బలయుక్తమయిన గ్రహము - మం
త్రవాగురువుచేతును. వీక్షితేయది, చూడబడినట్టయితే - నరఃమనుష్యుడు? రా
జతుల్యః. రాజుతోసమానుడు - భక్తత్వమును॥

శ్లో॥ శుభపాపాశ్చకతయా నిదికప్తైభ్యఫలంగ్రహః॥

ప్రదిశఃతిశుభాయేవ స్వదశాసుస్వభుక్తిః॥

టీ॥ గ్రహఃగ్రహములు - శుభపాపాశ్చకతయా శుభపాపాలౌటచేతను -
నిదికప్తైభ్యః నియమముగల్గునుంచి - స్వదశాసు - తమతమదశలయందున్న స్వ
భుక్తిః - తమతమభుక్తులయందున్న శుభాయేవ శుభకరులై - ఫలంఫలమును
ప్రదిశంతియిచ్చుచున్నారు॥

శ్లో॥ ఫలానిగ్రహచారే సూచయంతిమనీషిణః॥

కోవక్తాతారతమ్యస్యతమేకంపేదసంవినా॥

౨౦॥

టీ॥ మనీషిణః విద్వాంసులు - గ్రహచారేణ - నవగ్రహసంచారముచేతను - ఫ
లా - ఫలములచేతను; సూచయంతి - తెలియజేయుచున్నాడు - యేకక - ఒకడై
నా - తంవేదించినా - అబంహువిదును - తారతమ్యస్య - తారతమ్యగానము,
కోవక్తా యేవడుచెప్పేవాడు॥

శ్లో॥ యజ్ఞనారాయణాభిఖ్యాయయజూకతనూభవా॥

శ్రీవేంకటేశ్వరార్యేణ కృతాజాతకచంద్రికా॥

టీ॥ యజ్ఞనారాయణాభిఖ్యాయయజూకతనూభవా. యజ్ఞనారాయణాభిఖ్య
యజ్ఞనారాయణుడనుపేరుగల - యాయజూక - దీక్షితునియొక్క, తనూభవా
కుమారుడయిన. శ్రీవేంకటేశ్వరార్యేణ - సంపద్యుక్తమయిన వేంకటేశ్వర పండి
తునిచేతను జాతకచంద్రికా - జాతకచంద్రిక - కృతా, చేయబడెను॥ ౨౧॥

జాతకచంద్రిక-

సంపూర్ణము.

—(*)—

శ్రీ రస్తు.

గోపాలరత్నాకర వచనము,

—(*)—

శ్లో॥ శ్రీమద్విష్ణుపవారవిదయుః శం. ద్యామేత్సదాహృద్గతం సా
రాగ్నదతారజైకపరి కాపాపాంధకారాద్యమా । తన్నామ్నాం పరమాల
మంత్రజపితం మాలాచబధ్వా శేషోత్తిశాస్త్రపదైః ప్రబంధకథితం గోపా
ల రత్నాకమ॥

త ను భా వ ము.

యేభావమందుగాని శుభగ్రహము డిరాచూడబడిరా ఆభావమే శుభ
ముయేభావాధిపతి యేభావమనుజూచునో ఆభావమే శుభమేను యేభావా
ధిపతియనునను వష్టాప్తమద్వాదశశాదిపతులలో గాని కూరులలో గాని గూడి
నాచూడబడిరా యాభావముఃకునష్టముశత్రుజేత్రవషాప్తమద్వాదశస్థిగ్ర
హములు బలహీనులుఉచ్చమిత్రస్వజేత్ర క్షరముబలవంతులు రవికులబుధచం
ద్రగురుశుక్రులలో యవరై నుఃగ్నమునుబొందినా చూచినా లగ్నాధి పతిలో
కలసేనాచూచినా సౌందర్యవంతుడౌను శనిరాహువులలో నెవరైననుగలసిం
జూచిననుకల్లశరీరముగలవాడు సౌందర్యగ్రహములు పంబంధించె శ్యాదు
లదేహిగురుశుక్రులలోనొకడయిననులగ్నగతుడైవా జూచినాజ్యేష్ఠదేహశని
రాహువులువుంటే జాతదేహిరవికుజరాహు కేతువులలో నెవరియినను లగ్న
మునుపొందిననుచూచిననుపైశ్యదేహిశనిగురువులలోనొరులగ్నగతుడై ను
చూచినను కేతువులగ్నమునుపొందినను బ్రహ్మజ్ఞానిచంద్రబుధ శుక్రగురువుల
లోనొకరు లగ్నగతుడయినను చూచి ను రిజోగుణము గలవాడుచంద్రశనిల
లోనొకరు లగ్నమునుచూచినాగూడినా స్థూలదేహిగురురః బుధు లోనొ డు
లగ్నగతుడయి రాజూచి రామధ్యమదేహిలగ్నాధిపతికే ద్రకోణోచ్చమిత్రజే
త్రములలో నెక్కడనుండిననుకీర్తికవంత దులగ్నసప్తమములలో గురుదేహ
నున్నదేవారగారతటాస్థాపనములచేతనుకీర్తికవంతుడున్నగురువు సేవక

కమకరశృంగములలో నెక్కడనుండిననుఫలపూర్వమేను లగ్నాధిపతిశుభయు
 క్తుడయినను లగ్నము శుభుడుజూచినను లగ్నమునశుభుడుండినను లగ్నాధిపతి
 నిశుభుడుజూచినను సౌఖ్యముగలవాడు లగ్నాధిపతి కేంద్రకోణోచ్చమిత్రై
 త్రములలో నెక్కడనుండినను సౌఖ్యముగలవాడు లగ్నాధిపతి (కూరశక్తి)కు
 డైనను పష్టాప్తమవ్యయగతుడయినను లగ్నమందు కూరగ్రహముండినను శరీ
 రసౌఖ్యములేనివాడగును బుధశనికేతువులు సపుష్పికులువీరిలోనొకడు ద్వితీయ
 ప చమసప్తమములలోనున్న వీరిచేజూడబడినను నపునకుడగుశని లగ్నముం
 దున్నచూచి నాస్త్రిలోలుడువాతదుర్బలదేహముగలవాడు నుబుడుగ్నగ
 తుడనాశస్త్రం భాణాగ్నిస్సోటకబాధలుగలవాడు - శని లగ్నమందుండి ఆద్రే
 కాగ్రహమయ్యె కుజరాహువుతోనొకరుగూడియుంటేపంగువాడవును చతు
 భాకప్తమిద్వాదశములలో నెక్కడయినను రవిచంద్రకుజులుండి పాత్రలుగాని
 శత్రువేగానిగలసినాజూచివా దేవటివాడుకుజచంద్రశనిరవులుగురు పంచమ
 స్థానమందుండి శుభుడుగూడియుంటే ముక్కుచెవులు గోతబడును అష్టమ
 బుడైరతిరాహుకనులతో నొకరుగలసి వాముక్కుగోతబడును అష్టమకుజుడైశ
 నికలసినా జూచెవారణమందుశిరచ్ఛేదమవును మకరకుంభముజుజనలగ్నమై
 అక్కడరాహువుండి సింహములోశనివుంటే రణమందుశిరచ్ఛేదమవును సప్త
 మానుష్టములలో నెక్కడైననుశనిగురులు కూడియుంటే రక్తకాకశోగముక
 లుగునురవియుంటే క్షయశోగముకలుగునులగ్నచతుర్థకములలో లగ్నాధిప
 తియొక్కడనున్న నవమాధిపతివమములలెూనుండినా లగ్నకమాకాధి పతుల
 లో నొకరైననుగురువుతోగానీ శుక్రునితోగాని గలసినాచూడబడినా నిరంత
 రముభాగ్యవస్తుడగులగ్నమందు రవిరాహులుండినను కొద్దిశిరస్సున్న విస్తార
 మైనదేహము పొడుగాటిపల్లులుగలవాడగును ఆశ్వభయమును గలుగును శృ
 తీయాధిపతిబుధుడై లగ్నమునందు కుజుతోగలసినచూడబడినా మూత్రద్వా
 రములురెండుయుండును కుజుజనులుకూడితే ఆమూత్రద్వారముల రెంటిలూ
 ను రాశ్యుగను ద్వితీయాధిపతిగురుచంద్రులలో నొకరితోనై నుగల శృక్రియ
 మందుండి పష్టాప్తమిద్వాదశాధిపతులలెూనొకరిచేత చూడబడినామూగవా
 గును పష్టసప్తమాధి పతులలెూనొకడు వ్యయాధిపతితోగలసి శనిచేతచూ

దబడెనా మూత్రకృచ్చిరోగముగలుగును కజశనిరాహువులు వస్త్రాష్టమందు
పుండినా గురురాహువులులగ్నములొనండినా అండరోగముగలుగును కు
జరాహువులు లగ్నముతోనుంటేనుదుమాకగుండగునుగురురవిరాహువులు
శృతీయస్థులైతేఅండరోగముకలుగును శృతీయలగ్నాధిపతులుగూడియుండగా
రాహుకూడినా జూచినా ఆమడలైబుట్టుదురులగ్నమున రాహువుండిలగ్న
ధితిపావునితోగూడి దశమందుపుండినా నాలుగుగ్రహములుపేరెయెక్కడన
యినాకలిసియూంటేను కవలనా ధ్యువుటుదురు సూర్యునితో రాహువైనాక
తువైనాకలిసి అష్టమములొనూపే నేరముచేతగొరిగి చుదురు బుధచంద్రుల
లొనొకడు లగ్నాధిపతియై వీరిలొనెవరితోనై రాహుకేతువులు- కలిసి
యుండిశనిచేతజూడబడినా శ్వేతకుప్తుగలవాడులగ్నాధిపతి కండ్రకొనొచ్చ
మిత్రక్షేతములయందు గురుశుక్రులలొనెవడైనా జూడబడియుండినానిరం
తరభాగ్యవతుడగునుయిట్లుతనుభావము సమాప్తము॥

ధనభావము-

లగ్నద్వితీయాధిపతులు చంద్రునితోగలిసి శృతీయష్టాష్టమద్వాదశస
ప్తమములలొనెక్కడనున్నా నేతములుబోవును ఈయిద్దరుచంద్రులతో గలి
యని పంచమమందుపున్నావామనేత్రముబోవుకశనితోగలిసి పంచమమందు
వుంటేకజాత్యందుడవును శనిద్వాదశమంటేకక్షిణనేత్రముబోవును కుజుడుం
టేనువానినేత్రములుబోవును సూర్యచంద్రులలగ్న ద్వితీయసప్తమములలొనె
క్కడనైనాపుండి శకుజులలానెవరయరాజూడబడినట్లయితే నేత్రములుబో
వును ఆస్థానములొనెచంద్రులు శుభపావులతోగలిసిరాజూడబడినా బు
ద్బుదనేత్రములుగలవాడు లగ్నద్వితీయములలాగునైనాచంద్రుడైనారవి
యైనాఉట్లయితేధావశ్యమైవావిశాలనేత్రములురక్తరేఖలతోనుండునువ
తులకాగ్నిమైన ముఖముగలవాడున్నగును ద్వితీయాధిపతి చంద్రునితోచేరి
తేవిశాలనేత్రముగలవాడు ద్వితీయాధిపతిగురువుతోజేరితేరక్తరేఖలతోటివి
శాలనేత్రముగలవాడు పాపగ్రహములు ముగ్గురుకలిసి వస్త్రాష్టమద్వాదశ
ములలానుండినట్లయితే గుడ్డివాడగును కటకములొనండి శత్రుగ్రహముచే
తజూడబడినా ఆధుడొనుమకరమునరవి శత్రుగ్రహములతో కుడుండిచ

ద్రునితో గూడినా బాడబరనా అంధుడవు కత్తికొలగ్నములెంచెక్కడ గాహు
 శండినచోరుడగు నుదశమాధిపతి షష్టాష్టమద్వాదశములలా నెక్కడుండినను
 చోరములార్థన ప్రాప్తికలుగును అష్టమలాభాధిపతులలా నొకడు శత్రుగతు
 డైనా నీడుడై రాచోరమూలాధ్యఃప్రాప్తగును ద్వితీయాదిపతిస్వత్వే తోచు అష్ట
 మకేంద్రకోణములలోనుండినను శుభగ్రహముచేచూడపడినా కూడబడినా శత్రు
 సౌఖ్యమున్న ధనవృద్ధివిమృదువాక్యతానును విద్యయును సుఖమును గలవాడు
 ద్వితీయాదిపతి పాపసంబంధమై నాచూడబడినా శత్రుని షష్టాష్టమద్వాదశము
 లలోనుంటేను పూర్వమువకాక ణింపబడినపలములకు వివర్యాసముగాజరుగు
 నుధనాదిపతి తుంగకేంద్రములనుంటేనే కకశత్రముగలవాడు ధనాదిపతులలో
 నొకరు యెన్నిగ్రహములతోగలసియుంటే అన్నికశతలుగలుగుననిభావముర
 వికుజక్షేత్రములజన్మలగ్నమై శనియుండి శత్రుపాపులతోగలసియుంటేను కర్త
 రియగును భుజిచ్చేదమున్నగురుకుజకేతు ఉలులగ్నమందుండి శత్రుగ్రహముల
 తోకూడబడితనకతకరియైనా అగును హస్తచ్చేదమున్నను ధనాదిపతిచ ద్రుని
 తోగలసిఉచ్చకేంద్రములలోనుంటేను వెంకిపాత్రయందుభుజి చును అధనాది
 కగురువుతోగలసి వుచ్చకేంద్రములలోనుంటేను బంగారుపాత్రవోభుజించును
 శుక్రడుగూడియుంటేను రజితపాత్రయందుభుజించును ధనాధిపతితుంగకే
 ద్రకోణమితక్షేత్రములలోనుంటే సౌఖ్యములవాడున్న స్వల్పాహారముల
 వాడున్నగును ధనాధిపతినిశతుక్రూ షష్టాష్టమద్వాదశములలోనున్నారా
 హుకేతువులలోనొకరుకలసి నా బహుభోజనప్రియుడగును ధనస్థానములోను
 భుజుండి శుభుచేబాడబడి నట్లయితేను నిక్షేపకనయకలుగును లగ్నధనలా
 భాదిపతులుపాపయుక్తములేక కేంద్రకోణములలోనుంటేను ధనవంతుడగును
 ధనాదిపతియైనా సప్తమాదిపతియైనా శుభక్షేత్రమందుండి శుభుతోగలసి
 వాచూడబడినా జీవమానకశత్రములురెండుగలుగును ధనవంతుడగునదితలక
 లసి శత్రుక్షేత్రములతోనండి రాహుతోగలసి నాచూడబడినా స్థైర్యమూలమ
 యినధనముకలుగును ధనాదిపతిబధునితోగలసి కేతువుకూడబడినా చూడ
 డినా హేరత్నాదిలాభములుగలుగును;

ధనభాగము సంపూర్ణము.

తృతీయ భావము.

తృతీయాదిపతి ద్వితీయపక్ష సప్తమద్వాదశ శత్రునీచ రాసులయందు
 యే భాగ్యరాశిమగు కుజుడు వాపునితో గలసినాచూచినా భాగ్యరాశిము
 తృతీయాధిపతి లాభగవతుడైతెభాగ్యనాశముతృతీయములొక్కర గహంబు
 లుండినను భాగ్యరాశిముగద్వితీయాధిపతులలా నెవ్వరైననుబలుడైకూర్చు
 నితోగలసినపుడు సాక్ష్యభాగ్యశుకలుగుకుజుడు చంద్రనితోగలసితేను సా
 పత్యమాత్మకు సంతానముకలుగునులాభాదిపతితృతీయమందుంటే అదేఫ
 లముతృతీయములో క్రూరులుపున్యా అదేఫలము తృతీయాధిపతిలాభములోపు
 న్నెను అదేఫలముతృతీయాధిపతికేంద్రకోణోచ్చముతస్తా ముల యిందుంటే
 నుభాగ్యవృద్ధియగును తృతీయాధిపతితోశుభుడుగలసినా చూచినా అదేఫల
 ముతృతీయాధిపతి ఉచ్చుడైతృతీయమందున్న భాగ్యతితియైచారాజ్యాధిప
 తియైననుగలసినచూచిన భాగ్యపులు భాగ్యవంతులౌదురు తృతీయమందున్న
 కుజరాహు కేతపు లోనొకరుండిననుశూరత్వముగలవాడు చంద్రశుక్రబుధు
 లలోనొకడుండినను భయస్థుడున్నులబ్ధుడున్నగును శనిగురువులలోనొకరుం
 డినా ఉదారకిర్తిగలవాడు తృతీయాధిపతికుజునితోకూడితే రాజమూలకము
 గాధనముకలుగును వారిద్దరుయేయంశముందుగానికూడితే రాజమూలకము
 గాధనముకలుగును గురుశనిరాహువులుముగ్గురున్నుతృతీయమందుంటేచుతిం
 నుకోగముకలుగును తృతీయాస్థానమునందు పురుషగ్రహమున్నాచూచిన వెం
 డడిగా పురుషుడుబిన్నిచును స్త్రీగ్రహముగవున్నాచూచినా స్త్రీజననముక
 లుగును తృతీయాధిపతిపక్షాష్టమిద్వాదశాధిపతు లోగలసినా అందువు డిరా
 ధైర్యహీనుడగు యిట్లకభాగ్యభావము సామూహికము.

మూ తృతీయ భావము.

సప్తమాధిపతి కేంద్రకోణములోనుండినా శుక్రునితోగలసిన వాహా
 నాధిపతిసవమమునుబాంధినవాహానవ తుడు సప్తమాధిపతితో నవమదశమా
 ధి తులలోనొకడుకూడియుంటే వాహానవంతుడుచతుర్థమందుగురుశుక్రు
 లో వొకరువున్నావాహానవంతుడు చతుర్థాధిపతితో నవమదశమాధిపతి
 లోనొకడుకూడితే వాహానవంతుడులగ్నాధిపతి వాహానవంతుడు

వాహనస్థానాధిపతిగ్నమందుంకివజూచిగా వాహనవంతుడు సప్తమనందు
గురుశుక్చంద్రులలోనొకరుండివాగజాశ్వాందోళనాదిభాగ్యవంతుడువాహ
నాధిపతిభాగ్యమందుండినను వుచ్చయందుండినను ద్విధీయాదిపతితోగలసిను
వాహన ప్రాప్తికిసందియ బులేదు చంద్రునితోనుకుడుకూడితే వాహనముక
లుగును శుక్రనికిచంద్రుడుమూడింటనను చంద్రుఃకిశు కుడుమూడింటనుండిన
ను ఆందోళికముసిద్ధించును చతుర్థాధిపతితోగురుశుక్రలలో నొకరుకూడి
నావాహనప్రాప్తియగును ద్విధీయాధిపతితో చతుర్థానవమాధిపతులలోనొ
కడుక. సిన వాహనప్రాప్తిగలుగును తృతీయవందుగాని చతుర్థామందుగాని
చంద్రుడుండి శుభుతోగలసినచూడబడిగా ఆశ్వారోహణముకలుగును చం
ద్రుడుచ్చుడైన నవమాధిపతితోగూడితేను ఆశ్వారోహణప్రాప్తియగును నా
వాహనాధిపతిచుడై కేంద్రకోణలాభములో నుండిపట్టయినను నిత్యవాహనసం
చారిశుభుడు చతుర్థాస్థాన మంచున్నాచూచినా క్షేత్రాదులుకలుగును భా
గ్యరాజ్యాధిపతులలోనొకరైనను చతుర్థాము నందుండివాచూచివా జహు
క్షేత్రములుకలుగును మాతృస్థానాధిపతితోకూరగ్రహములుకలసివా కూరు
లుకళమమందుండి మాతృస్థానమంచుపాపుబుడిననుపాపగ్రహదశలోగాని
మాతృకారకుదశలోగాని మాతృష్టముకలుగును మాతృకారకునితోకలసిన
గ్రహదశలోగాని సప్తమాధిపతి దశలోగాని మాతృష్టమాను చతుర్థానప్త
మాధిపతులలోనొకరయినను షష్ఠాష్టమద్వాదశశతస్థానములలోనుండిపా
పునితో కూడిననుకలసిన మూత్రకృచ్చరొగముకలుగును నవమాధిపతిశుభుని
తోకలసినవమస్థానమందుంటే వాహనయోగము సిద్ధించును అప్తమాధిపతి కు
జునితోకూడితే సాపత్య్యవసూతకలునుకుజుడులాబాధిపతియై చంద్రునితోకూ
డిశనిరాహువులచేత జూడబడినవమాతృకారస్త్రియకాను వాహనలాబాధిపతు
లుగలసిలాభస్థితులైతేవాహనయోగము కలును చతుర్థాధిపతిగురుడైశుభ
క్షేత్రమదు టెబదుచ్చదీయకాను చతుర్థాధిపతి పాపునితోకలసి అరిష్టస్థా
నమందుంటే మందబుద్ధికలవాడవును యిట్లనిరూగ్యభావము.

పంచమభావము.

ద్విధీయపంజసప్తమాధి పతులలోనొకరైషష్ఠాష్టమ ద్వాదశస్థానము

తెలుగుండు యిది యపాశ్చ్యములయందు శత్రుగ్రహములుంటె గొడ్డువాడౌను
 శంభువాదిపతి పట్టాప్తముగాని శత్రు నీచ రాసులొనుండిను బుత్రహీను
 డౌను నవమమ దుక్రూరగ్రహమున్నా పుత్రహీనము శంభువాదిపతి పాప
 యుక్తుడైతె పి. డములుకారిపోవుపంచమ వవవాది పతులపరస్పరదృష్టి వంతు
 లైతె గొడ్డువాడౌను పుత్రస్తానమున శనియుంటె సంతానిముకంగిపోవును అ
 యిదిటరనియుంటె నొకకువూరుడుకలడు కుజుడుంటె నిద్దరుకువూలుకాదు
 నూకగుకలైపుట్టు గురువుంటె గురుమైవాలుకలుగుదురు రాహువుంటె
 అన్యనీర్యసంతానముకలదు తననీర్యమునవ్వచూని తాత్పర్యముకేతువుంటె
 స్త్రీసంతానవృద్ధి పంచవవాదిపతిపురుషగ్రహమైతె ప్రధమశుంధు పుత్రజననము
 పంచవవాదిపతి శుక్రచ దశనిరాహుపులలో నెవరిలోగలసిరా స్త్రీసంతాన
 ముకలుగును బుధయుక్తమైతెకువూరుక కువూతెలుకలుగుదురు గురువున
 వమందున్నా చూచినా బహుమందికువూరుకలుగుదురు శంభువాదిపతిన
 వమందున్నా దశవవాదిపతితెలుకలసి నొకటకతులావ్యవభములలావున్న ప
 థమమందుఆడశిశువుకలుగును పంచవవాదిపతి పురుషక్షేత్రపురుగ్రహయుక్త
 మైవారే బూడబడి గా పురుషసంతానముకలుగును గురులగ్న పంచవవాలలో
 నెక్కడనున్నా పుత్రజననముప చవవాదిపతి లగ్నాదిపతికలసి శంభుములో
 వున్న చందుకుకలసిరా చూచినా నొకకువూరుడుకలడు వారిద్దలోబుధుడు
 క సినాయిద్దకొవూళ్ళుకలరు వారిద్దరిలోశుక్రముకలసిరా చూచినాకొవూ
 రులు కొవూతెలుగుదురు కేతువుకలసి రా చూచినా ఆడశిశువుకలుదురు
 పంచవవాదిపతి కేంద్రోచ్చమిత్రక్షేత్రములలోనుండి శుక్రునిచే చూడబడి గా
 కూడబడి గా సంతానివృద్ధియూపంచమందువురుడుంటె సంతానివృద్ధియూను
 నవమ దుకుజుడుంటె స్పృహ భయము రాహుంటె దేశాంతరసంచారిశనిమం
 టెవాతగోగిచందుక్రూర నొకరైనా పంచములోనున్నా లాభస్థాముల
 వున్నా బంధకమా లగ్నపంచవవాది పతులలోనొకరినిశత్రుగ్రహముచూస్తే
 బంధకుడుగును పంచమనప్తములలా క్రూరగ్రహములున్నా పంచమపంచవవాది
 పతులలోనొకరియింను శత్రుగ్రహముచేరి యుండెనను క్రూరగ్రహము చే
 యుండ్లెనుకకూగ్రహరాసులయ. యుండిననుగ. డెనొప్పిశు.లనొప్పి కడు

నాప్తికలుగును యిట్లు పంచభావము సంపూర్ణము॥

వష్టమ భావము,

వష్టమనుచు కుజరాహువులలో నొకడుంటే అగ్రోగముకలుగును కుజరాహువులలో నెవరయిననునవమందుంటే భార్యకు కుసుమరోగముకలుగును వష్టసప్తవూధిపతులలో నెవరితో గాని కెతువుకలసినబూచిన రక్తకా కరోగముగిద్దించును వష్టమములో శుభులుంటే శత్రునాశమువస్తాధీ పతివష్ట స్థానములచూడబడినను శత్రునాశమానుష్టస్థానములూరులుబూచి గూడి శత్రుశ్చిద్ధియూను వష్టమ దురాహుంటేని పగడుండమును గుంబోగము కను నుల్లశనివుంటేచోరభయమున్నశత్రుభయమున్న జ్వరిగండమున్నకల్లునుకుంజుడుంటే శ్రీరోగమచుడుడుంటే జలగండముగురువుంటే దీపకారోగమబుధుడుంటే పైత్యరోగశుక్రిడుంటే కాకువ్యాధివస్తాధీ పతివష్ట డముఅక్కడర యున్న బహుజ్ఞాతులుకలవాడువష్టనవవూధి పతులనెవరైనరాహు కెళువు తోగూడినతేను నీచస్త్రిసంగమముల్లు యిద్దరలోశనికలిస్తే శూద్రస్త్రిసంగమము బుధుడుగూడిలేవైశ్యస్త్రి సంగమముగురుశుక్రిచేరదేను బ్రాహ్మణస్త్రిసంగమమురవిసంబంధమైతే క్షత్రియస్త్రీసంగమముగురు రాహువుకలసి నస్తమమందుంటే చండాలస్త్రిసంగమము (అనగాశూద్ర) చాతికెచందాలసంగమముగాని బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యకులములైతే ఋతువై నక్తిరాత్రములలోనే సంగముకలుగుననిభావము) వస్తాధీపతి పాపముక్తుడయి వమమందుంటే నిరంతరముస్వప్నభాగ్యవంతుడునుశత్రుదారిగలవాడును వష్టసప్తవూధిపతులలో నెవరిలోనియినను వ్యయాధీపతిబూచినగూడిన మూత్రకృచ్ఛరోగముగలవాడు వష్టస్థానమున కుజశని రాహువులుంటే ఆండరోగమువస్తాధీపతిసప్తమములూనుండి కుజదృష్టికలిగితే స్ఫోటకభయముకలుగును రాహువుంటే అంగవికారమాను కెతువుంటే కుష్టరోగమయిల్లని వష్టమ భావము సంపూర్ణము,

కళితభావమారంభము,

నస్తమమందు కుజరాహువులెనెరున్నా చాతిభ్రష్టుడుఆ కుజరాహువులను గురుచుడ్యులలో నెకరమునాచుచినట్లయితే అచారినిష్టగవాడును

మాప్తది పతికుజునితోగూడి తాళుదృష్టిగలిగి శుభ్రుడొలిసినాచుచినా 13
 త్రమ చెడిపోవును సప్తమమన గురుచంద్రులలో నొకరుండినునుండర మైవభా
 ర్యకలుగును ఆశ్రీవజ్జితకుడున్నగును శనివుంటె యాపకుల భార్యలు
 గును పరస్త్రియం దా శక్తిగలవాడు రవిబుధులలో నొకరు యిహముకామిగా
 నుండుచు సప్తమాదిపతి గురునితోగూడితే ద్వికళత్రయోగము పంచమాథీప
 తితోకృసి వాద్వికళత్రయోగమున్ను సంజానమున్ను కలు శనిరాహువులలో
 నొకరున్నా రెండుయూడుకళత్రములుకల్గుచు అంశుప్రధనుకళత్రమునకు
 సంతానముకలిగి ద్వితిరుకళత్రమునకు సంతానముశి చుచుకున్నాడు కు
 జతాహువు లగుడితే మూడుకళత్రముకల్గును కున్నాడ స్థిరలాశిలోవుండిరవిబు
 ధులొనొకరు దినజూచినద్వికళత్రమాను ప్రధ మకళత్రమునకుసంతానమున
 కునిష్టమానుద్వితియకళత్రమునకు గొడ్డిసంతానముక లుకుడుకు క్రుషస్థిరరాశి
 యందు డి కేతువీక్షణముకల్గితేన్యకళత్రమునకు సంతానమునశించును శుక్రుశి
 గురువుమాస్తేచు ద్వికళత్రయోగము ప్రధమకళత్రమునకుముగ్గురుసంతానము
 న్ను ద్వితియకళ త్రమునకునుయిద్దరుసంతానమున్ను కలుచుసప్తమాదిపతిగమ్మ
 ప్తమవాదకములలో నుంట్లొకళత్రయోగము సప్తమమందుకూర గ్రహము
 న్నుకూర గ్రహదృష్టికలిగిగ్రూరశత్రులకతికరియొనశత్రు తే త్రములయినఆ
 స్తంగకుడయిన ప్రమాధిపతిదరమునుండి పాపులతోకలసినజూచి వారి గొడ్డి
 తిద్వాదశమంతున్నవమాదిపతిహోదయినా ఏకాదశస్తానమందు రాహువు
 న్నాసప్తమద్వితియదతుదాక్షమ వాదకములలోకుబుడెక్కడనున్నా శుక్రు
 దువరములనుండి పాపులతోగలసినా బాడబ వాశుక్రగురులేక రాశి తువై యీ
 యోగములకుద్వికళత్రముజరుగుచుసప్త గూధివతిలగ్న మందుంటె దీక్షాకాయు
 స్సుశుస్తూ దేహమున్నుశ్వామలకణముకలిగిన మొకళత్రమునిడ్డి చుచుసప్త
 మాధి తిరుచ్చుడైనసప్తమ లలోశుభుడుండి వీరితోశుక్రుడుగూడినజూచివారి
 నేక శత్రుముగలవాడుసప్తమమందుకుక్రశశిరాహువు తొనొకరుండిననుభవ
 చుంబనాదికారి థనసప్తమాదిపతులలోనొకడుయె దరితోగూడితేఅన్నికళత్ర
 మునుకల్గునసప్తమాధిపతిలలోనొకడుబలహీనుడయినా పాపులతోకలసినా
 బాడబడినాద్వికళత్రమేమనాల సంతానమునకుగ్రహము సప్తమాదిపతి

మాప్తది పతికుంజనితో గూడి తాళుదృష్టిగలిగి శుభ్రుడొలిన చూచినా కళ
త్రమ చెడిపోవును సప్తమమన గురుచంద్రులొసెకరుండిను సుందరమైన భా
ర్యకలుగును ఆశ్రీవజ్రతుడున్నగును శనివుంటె యాపముగల భార్యగలు
గును పరస్మియం దా శక్తిగలనాడు రవిబుధులొసెకరుంటె బహుకామిగా
నుండును సప్తమాదిపతి గురునితో గూడి తే ద్వికళత్రయోగము పంచమాధీప
తితోకొని రాద్వికళత్రయోగమున్ను సంతానమున్ను కలు శనిరాహువులొ
సెకరుంటెనా రెండుయూడుకళత్రములుకల్గును అంశుప్రధమకళత్రమునకు
సంతానముకలిగి ద్వితియకళత్రమునకు సంతానమునశి చుచుకున్నాడు కు
జతాళువుల గూడితే మూడుకళత్రముకల్గును శుక్రకృత్తిరలాశిలొపుడిరవిబు
ధులొసెకరు డెనజూచిన ద్వికళత్రమొను ప్రధమకళత్రమునకు సంతానమున
కునిష్ఠమొను ద్వితియకళత్రమునకు గొడ్డిసంతానముకలుగును కుక్రూత్తిరరాశి
యందు డి కేతువీక్షణముకల్గితే న్యకళత్రమునకు సప్తమాదిపతిచును శుక్రశి
గురువుమాస్తేను ద్వికళత్రయోగము ప్రధమకళత్రమునకు ముగ్గురు సంతానము
న్ను ద్వితియకళత్రమునకు ముగ్గురు సంతానమున్ను కలు సప్తమాదిపతిపక్షా
ష్టమవ్యాదకములొనుంటె ద్వికళత్రయోగము సప్తమమందు కూరగ్రహము
న్నుకూరగ్రహదృష్టికలిగి గూరశత్రులకతికరియెనశత్రు తే త్రములయిన ఆ
స్తంగకుడయిన సప్తమాదిపతిదరమునుండి పాపులతోకలిసిన జూచి రాతి గొడ్డి
తిద్వాదకమందున్న వమాదిపతిహీనుడయినా ఏకాదశస్తానమందు రాహువు
వ్వాసప్తమద్వితియదతు దాక్షిణ్యమవ్యాదకములలోకుబుడెక్కడనున్నా శుక్ర
దువరములందు పాపులతోగలిసినా జూడబరాశుకగురులేక రాశి తువైయా
యోగములకు ద్వికళత్రముజరుగును సప్తమాదిపతిలగ్నమందుంటె దీక్షాకాయు
స్సుకుస్తూదేహమున్ను శ్వామలకణముకలిగిన యొకకళత్రము సిద్ధి చుచు సప్త
మాదిపతిచుచ్చైవనప్తమములో శుభమండి వీరితో శుక్రమగుడిన జూచి రాతి
నేకకళత్రముగలవాడు సప్తమమందు శుక్రశనిరాహువు తొనొకరుండిననుభవ
చుంబనాదికారి ధనసప్తమాదిపతులొనొకడుయె దిరితో గూడి తేలన్నికళత్ర
మునుకల్గున సప్తమాదిపతిలొనొకడుబలహీనుడయినా పాపులతోకలిసినా
జూడబడినా ద్వికళత్రమేనునాల సప్తమాదిపతివక్రగ్రహము సప్తమాదిపతి

కౌముదీగూడిన సప్తమమును పాపుడుబాచి: ద్వితియసప్తమదశశూధీపతులు
 కలనుండిన జారుడగునులగ్నసప్తమాధి పతులలోనొకరైనను పాపులతోగల
 నినబాడబడినదుర్గాగుడనుజారుడగునుసప్తమాధిపతికుజక్షేత్రముగానుడిం
 శనికుజులగుడబడినబాడబడినకళత్రముజాతస్త్రీయగునుసవితృది పతిపాప
 యుక్తమయిన ధనస్తానము లొడున్నకుజవృష్టి కలిగినకళత్రముజాతస్త్రీయగు
 నుకుజక్షేత్రములలో శు కడున్నాకళ త్రమువేశ్యఅయివుండును నీచక్షేత్రమం
 దుకుజకుకలిద్దరు డగావారితొశని లశినాజూచి నాకళత్రమువేశ్య అగునుస
 ప్తమములో రాహురంబేరు వేదవ్యాసంగమముకలుగునుకుజుడు టెద్వారబా
 హ్యమందుదాసి సంగమముకలుగుశనివుంటెవిధవాదాసీలతోనీశ్వసమీపవందు
 సంగమముజరుగునులగ్నసప్తమాధి పతిలిద్దరునుశనికుజక్షేత్రములలో నుంటెను
 స్వకాతిపరస్త్రీసంగమముకు కురాహుద్దరుగూడియుంటెకజస్త్రీసంగమము
 శుక్రబుధులుగూడి తేవేశ్యస్త్రీసంగమము శుక్రగురులుగూడితేవిక్రస్త్రీసం
 గమము కుజుడుగేరితేరజక స్త్రీసంగమములో రవియుంటె తిలఘాతకురాలి
 తో సంగమముకల్గును చంద్రుడనైను స్థూలదేహి అయిన కరస్త్రీ సంగమ
 ముగురుశుక్రలిద్దరును రాహువుతోగూడితేబాహ్యు స్త్రీవిధవాసంగమముకు
 క్రక్షేత్రమందైననుసప్తమస్తానమందైనకుబుధుడుంటెకృణిస్త్రీసంగమముద
 శమాధిపతి రాహుర్యక్తుడైతేభగచుంబునముచేసునుకుజక్షేత్రములోనుండెనను
 శుక్రక్షేత్రములోనుండిననుకు కునితోశగలగిను భగచుంభనముచేసునుసప్త
 మాధిపతిరాహుర్యక్తుడైతేగొప్పకుబులువ్రేలబడినభాంగ్యులుగు నుకెత్తెక్తు
 డైతేస్వల్ప సనములుగలవీరవిశనుతో నొకరుగలసి నసమస్తనములు గలదిన
 సప్తమాధిపతిశుభుడైనను శుభుతోకలసిననుజూడబడిననుకఠి మైనగొప్పకుబ
 ముగలవికుజ యుక్తమై తేదక్షిణకుబుమ గొప్పదయివుండునుసప్తమాధి పతికట
 కశ్వవభతులమీనముతో నెక్కడనై నువుండి చంద్రుడు కలలోనొకరిజేతనైన
 జూడంబడితేదీఘభగమున్న రోగమూదికమున్నుగలది సప్తమాధిపతియ
 రాసులలో నేవుండిఆసౌవులతోగూడినాజూడబడినాలదేఫలము సప్తమాధిపతి
 మేషవృశ్చికసింహమకతకుంభ రాసులలోవుండిపాపగ్రహములుకలిసిన జూచి
 న స్వల్పరోమములున్న స్వల్పభగమున్న దుగ్ధందమున్నుగలదిసప్తమాధి ప

తమిళునకన్యాధఃస్సులయ దుండి శుభ పావులగోకూడి నాచూడబడిః కూర్చు
 వృషంవంటిభగముగ లదిసప్తమందొక పావుడం పేనుమాతకుక్షిరము లేక అః
 ప్రస్తవ్య పానమువలన జీవించును సత్తమాధిపతి శుక్రక్షేత్రముల యందున్న
 శుక్రనితొగలసినబూడబడిన వ్రేలమైవరతిగలవాడుసప్తమాదిపతికుజాదుబూ
 స్తేమధ్యమరతిం విచంద్రులలానొకరుగలసిన మధ్యమరతిశనికూడి తేనుస్వల్పరతి
 గలవాడుసప్తమాధిపతినిరాహువునుకూడి తెహీనరతిగలవాడు సప్తమహంకు
 క్రూరులుం పేమాంసభోజనప్రియుడుసప్తమాధిపతివీణ తిలూనుండినమలయిది
 తివాడుసప్తమాధిపతిః చూచినాయతన శుభగ్రహములలో గలసినా శుద్ధక్షే
 రప్రియుడౌను యిట్లుకళత్రభావముసంపూర్ణము.

ఆయుర్భావము॥ జననాదిముప్పదిరెండు సంవత్సరములుజన్మించేపురు
 షుడుఅల్పాయుస్సుగలవాడుఅరువదిసంవత్సరములకుజఆసించేపురుషుడుమధ్య
 వాయుస్సుగలవాడుఅరువదిసంవత్సరముల మీదటచూటిరువదిసంవత్సరముల
 వరకు జీవించేపురుషుడుపూర్ణాయుస్సుగలవాడుఅందుమీదజన్మించేపురుషుడు
 బహుకాలజీవియనిన్నీవిపరీతాయుదాకాయముగలవాడనిచ్చెప్పబడుగాది
 పతికిరవితాతాళికశత్రువై తేనల్పాయుస్సుగలవాడులగాది పతికిరవిమిత్రు
 డయితేమధ్యవాయుస్సుగలవాడుమిత్ర డయితేపూర్ణాయుస్సు గలవాడు
 క్రూరుడయినవమైకాదశ మములు యందుంపేపూర్ణాయుః లగాదిపతికిస్వ
 త్నే శకెంద్రముల యందుంపేపూర్ణాయుః అష్టమమందుశుభుడుండిన అష్ట
 వాదిపతిఉచ్చుడయినఅష్టవూదిపతి అష్టమమందున్నా తృతీయ స్తాప్తలాభమ
 ములలోశుభులు వుండింబూచినదీఘాయుః తృతీయాష్టవూది పతివిద్దురును
 కేంద్రస్థికులైతేమధ్యవాయుతీయాదిపతిఉచ్చుడయిననుమధ్యాయుఃఅష్టవూ
 దిపతిపస్తాప్తమద్వాదశములలోనుండివస్తాదిః తియాయష్టమమందుడిన ద్వాద
 శాదిపతియష్టమములందుండినబూర్ణాయుఃగురుశుక్రబుధులుకేంద్రకోణము
 లలోనుండినలగాదిపఃకేంద్రకోణములతోనుండిగురుశుక్రకులశేగూడబడి బూ
 డబడిః లగాదిఃతికేంద్రములయ దుశుభులు డిఃబూచిం అష్టవూదిపతిశు
 భులతోగలసిశుఃక్షేత్రమందె గానికేంద్రకోణములయందు గానివుండిననుబూ
 ర్ణాయుః శనిఉచ్చమిత్రస్వక్షేత్రములలోనుండి ననుగురుశుక్రవిద్దురు కేంద్ర

కోణములకుండుండి నులక్ష శంఖాష్టమాది పతులును శనియును నీవలగురు
 ను కేంద్రకోణములకుండుండిను పూర్వాశాఖయఃగురుశుక్రబుధుః ద్వితీ గృహ
 తీయలాభములకుండుండిను మధ్యాక్షయఃగురుశుక్రశని వాకదుకేంద్రస్థితు
 డైతేయాబదినంవత్సరములు జీవించును అయి ధ్వనువుంటేను రుసంవత్సరము
 లుజీవించును అగ్నిష్టమాధిపతులు సచి త్తేతవంతుంటే మధ్యమాక్షయః ధృవ
 ర్వాదిపతులిద్దరులప్పుడుంటే పూర్వాశాఖయః వసుపంచమాధిపతులిద్దరును
 గూడియుండి గురువుచే కూడబడిన చూడనడిగూరు సంవత్సరములు జీవింతు
 ను బంధువుచు మిత్రకోణములలో నుండిగురు శుక్రకులలోనొకఁడెచూడబడి
 నకూడబడిన పూర్వాశాఖయఃగురుశుక్రకులగ్నాధిపతులలో నొకరు చ్చనుబొందితు
 భులతొచేరినాచూడబడిన బూర్వాశాఖయః లగ్నపంచమసప్తమిదిశమస్తానముల
 గ్నాధిపతిగానిదశమాధిపతిచూచి జ్ఞయి తే పూర్వాశాఖయః లగ్నాదిపతిచంద
 సంబంధమైశుభ గమావీక్షణముకలిగిన పూర్వాశాఖయః అష్టమాదిపతిబలవంతు
 డయిగురువుతోగానినవమాదిపతితోగానియు క్తమైన చూడబడిన బూర్వాక్షయః
 లగ్నమందుగురువుండి దశమాదిపతితోకూడిన చూడబడిన పూర్వాక్షయః లగ్న
 నవమములుగూడి తేమధ్యమాక్షయః పంచమాదిపతినిగురుడు చూచినదశమాధిపతు
 చ్చుడై కేంద్రస్థితుడయిన కూర్మము నవమపతిపతి ఉచ్చుడయి కేంద్రములు
 పొంది పంచములసంబంధముగలిగియు శనిలాభమందు వామిత్రక్షేత్రం
 దుండిను అష్టమాధిపతి కేంద్రమందుండిన శనినవమక్షేత్రమందుండి గురువు
 చే చూడబడిన లగ్నమనద్వితీయ తృతీయాష్టమములున్నదశమములు జూచి
 నలగ్నాధిపతిభాగ్యములనున్న బంధుది పతిలగ్నములనున్న బంధుడు బల
 వంతుడై పుడగా రాజ్యాధిపతి పంచమమందు పంచమదిపతి భాగ్యమందు
 తేమధ్యాక్షయసు గలవాడు లగ్నవషది పతులగలసి గురువుచేత చూడబడితే
 పూర్వాశాఖయసు గలవాడు లగ్నమందు ద్వాశాష్టమములుంటే స్వల్పాయు
 నుగలవాడష్టమస్తానమందు తృతీయాదిపతివుండి పాపదృష్టిలిగితే ఆల్పాయుః
 లగ్నాధిపతికలిగిగురుదృష్టిలేకుంటే ఆల్పాయుః లగ్నాదిపతియష్టమమందున్నా
 దశమములలోనున్నాచతుర్థపంచమాదిపతులుగ్రహసంబంధమైదశ
 స్తానమందున్నను ఆల్పాయుః లగ్నాధిపతిబలహీనుడై గురువు కేంద్రకోణముల

అను పే పుత్రా యుః పితృ వాక్ష్మమమలయందు శుభగ్రహములు వ్రండగురు
 దృష్టి శుం పేటూ రామయః కూరగ్రహములు అష్టమద్వాదశములూ నం పే ఆ
 ల్పాయః శశిష్టమదిప్రతా గూడిపాపగ్రహయు క్తమయి వాణాడబడినా య
 ల్పాయస్సుగలవాడు లగ్నధిపతిబలహీనుడయివుండి చతుర్థశమందుపావులు
 న్నను శుభులదృష్టి లేకుం పే ఆల్పాయః శుభులువష్టాంశమును పొందినా ఆల్ప
 యః లగ్నష్టమములు బలహీనులయి నే ఆల్పాయః పాపగ్రహములు లగ్న
 ప్రములయి దున్న లగ్నధిపతిబలహీనుడై తే ఆల్పాయః గురు కేంద్రమును పొంది
 ననుచ్చైవష్టాష్టమద్వాదశములలో నుం పే చిరాయస్సుగలవాడు లగ్నధిప
 తిబలవంతుడై కేంద్రమందుం పే చిరాయస్సుగలవాడు గురుశుక్రగురుబండిన
 నగురును బలవంతుడై లగ్నమందుం పే నుచిరాయస్సుగలవాడు రాహు వృ
 షభసింహవృశ్చికకటక షుకర మేషములలో నుం పే నిరతగ్రహ దోషములు బోగో
 ట్టిశుభమనిచ్చును గురుశుక్రలగ్న నైవరయినను కేంద్రమందుం పే చ ద్రుదుమొ
 రిలైవగ్రహములవల్లవచ్చి దోషములను పోగొట్టుచు చందు దు వష్టస్తానమం
 దుండిగురుశుభాచిన్బయి తేచ ద్రావిష్టదోషముచు పోవును చంద్రుండరిష్టమందు
 న్నపుడు శుక్లపక్షమై రాత్రి జననమై తేచ ద్రావిష్టదోషములేదు శని లగ్నధిపతి
 తోనయి వా అష్టమములతోనయినా సంబంధమై తేబూర్నాయస్సుగలవాడు
 నవమదశ మోచ్చములలో నుడి పే బూర్నభాగ్యవంతుడు లగ్నచతుర్దశ చతుస
 ప్రచుద్వితీయమిత్ర స్తానములలో వున్నపుడు అధిక ఫలమునిచ్చును ఆట్లు యేకాదశ
 తృతీయవష్టాష్టమద్వాదశములలో నుం పే స్వల్పఫలముః చును అతవిదశవచ్చున
 నపుడు ద్వితీయ ద్వాదశ తులెవరితో చేరుదురో వారిఫలమిత్తురు యేస్తాన
 మందుండునో వా యొక్క ఫలమున్ను త్తురు,

గిర్దిష్టగ్రహనిణాయము॥ మేషమునకు చంద్రకుజులు వృషభమునకు శు
 క్రుడుమిథు మునకుబుధుడు టకమునకు చంద్రుడు సింహమునకు రవికన్య కుశని
 యలకు శుక్రకుజులు వృశ్చికమునకు శనిధనువుకు చిర్దిగారులు మకరమునకు శనిర
 విజకుంధమునకు శనిమీనమునకు శుక్రుడు వీలుద్వికీయ ద్వాదశాదిత్యులను
 లెనేఫలమునిత్తురు రాహు కేతువుబడిద్దరు నైవరి టినున్నను నైవరితో చేరినవా
 వారిఫల నిత్తురు నీ దేరిన గ్రహములూ నేవడు బలవంతుడో లానిఫలము

రాహుకేతువునీస్తురుకుజునకుదశమూదీపత్యమున్నప్పటికినికోణాదిపద్యముం
 టేమ చిఫలమునిచ్చును నవమదశ మమలకువప్యద్వితీయలాభాదిః త్యమువచ్చి
 నప్పటికిని రాజయోగమునిస్తురువీరిద్దరొక రి టిలా ఒకరున్నుదశమమందు
 న్నవమమందున్న రాజయోగమునిస్తురుఆరే టికెకడయినవీరితోకలసినపం
 చమదిపఁయైన రాజయోగములగ్న కెం దాది కేతులునవమ పంచనదిఃతు
 తోకఁ సియొకచోటనున్నుచూచిన రాజగమువీరితోనితరులెకరయిననుకేరి అ
 ర్థబలకంతుమశ్రీయవష్టాష్టమద్వాదశాదిపక్షలలామెవరికియోగకారకసం
 బంధమున్నావారిభుక్తులలోవీనిఅంతర్దశవచ్చినప్పుడుయోగఫలములకు శుభ
 లకుయోగకారకసంబంధంవస్తేఆశుభుని భుక్తిలోను యోగకారకుని యంత
 ర్దశవచ్చినపుడు యోగఫలముగలదునవమదశమది తులలోవాకరుచేరివారిద్ద
 రిలాయోగఫలమేగలకునవమదశమదిఃతులతో గలసియు డకనోపోవునపుడు
 శుభునీదశలా యోగకారకుని దశామత్యమందు రాజయోగఫలము కలదు
 రాహుకేతువులలా నొకరయిన దశమ మందుండి కోణాదిపతితోకలకుంటే
 రాజయోగమాకోమందుండి కేయశ్రీపతుల కూడినరాజయోగముదర్శక
 ర్పాదిపతులుగలసియుండిఅష్టమలాభాది పతులతో నొరులసిన రాజయో
 గమువీరిద్దరితో వారిద్దరు చేరినరాజయోగభంగము - రాజయోగకారకు
 నిభుక్తిలావసారకునియంతర్దశవచ్చినపుడురాజయోగము ఆరంభి చునఆయో
 గకారకునిభుక్తిలోను పాపభుక్తివచ్చినప్పటికినిప్రబలముచేతనుఆయోగకార
 కునిభుక్తిలోనురాజయోగకారక సంబంధములేనిశుభభుక్తివచ్చినపుడు శుభ
 ఫలమేరాజయోగ కారకునిసంబంధములేని యోగకారకుడెవడోవాడుయో
 గకారకుఁ భుక్తివచ్చి నపుడురాజయోగమునిచ్చురాజసంబంధములేకయున్న
 శుభభుక్తిలోను యోగకారకుని భుక్తివచ్చినపుడు యోగఫలమే రాహుకే
 తువులు శుభుని రాశిలానుండిశుభసంధము లేకుంటే వీఁభుక్తి వచ్చినపుడు
 యోగ ఫలమి త్తురు దశా నాధుడు పాలైయెవని తొగల సిన శుభభుక్తి
 వచ్చి నపుడు శుభ పాపమిత్ర ఫలమిచ్చు ఆదశా నాధునితో కలియు ని
 యోగ కారకుని భుక్తి వచ్చినపుడు అత్యంత యోగ ఫలము నిచ్చు ద
 నాధునితో సంబంధము లేకయుండినా శుభభుక్తి వచ్చినపుడుపాపఫ

భమునిన్నును కేంద్రాధిపతి పాపస్థానాధిపతి కావండానుండి నట్టయితే తన
 దశబ్రాత్రకోణాధిపతి భుక్తిలోతనకున్నకోణాధిపతీకిన్ని సంబంధములేకయుం
 డినపుడు శుభఫలమిచ్చునురవ్యాదిగ్రహములు తమమహాదశలలోఅంతభావ
 చ్చినపుడు శుభాశుభఫలమేదీయును లేదుయీగ్రహములకుబూర్వదశానాథు
 డుభ మిచ్చుచువీరికి సంబంధమైనవారెవరోవారిలగ్నమందేరనిన్ని అష్టమమం
 దుకుజాదున్నువుండిట్లుయితే సృష్టయ్యుండేదీపూర్వాయుస్సుగలవాడగును సప్త
 మాధిపతిస్వీతియాధి వీరిదశలోమారకముకలుగును సప్తమాధిపతింపై ద్వితీ
 యాదిపతిబలవంతుడయి వీరింపైసప్తమ ద్వితీయములలోనుంపై పాపులుబల
 వంతులుసప్తమ ద్వితీయాధిపతిలలో లసిన పాపులుమిక్కిలిబలవంతులు వీరికం
 పైర్వాదశాధిపతికిమారకుడు అతనికన్నర్వాదశమందున్న పాపులుమారకులు
 వారికన్నఅతనిలోగలసినపాపులు మారకులు ర్వాదశాధిపతిశుభక్షేత్రమందు
 న్నమారకములేదు మారకాధిపతికి శుభాదిపత్యముకలిగిఆమారకస్థానమందు
 శుభమండి అన్నిటశుభసంబంధములుగానుంపై అప్పుడుర్వాదశాధిపతికిమా
 రకముచేసవలెను అతనిశుభాధిపతిత్వమువచ్చిన ఆస్థానమందుండిన పాపఫ
 లమునుచేసవలెను అధిశుభమైతేఅష్టమాధిపతిదశలోచేప్పేరి ఆకుశుభమదెవ
 డోవాణ్ణి చేప్పేదిలేనిపక్షమందు కేవలపాపియెడో వానిశశనోమారకము
 నుచేప్పేది కేవలపాపులేవరుంపేను తృతీయపక్షాష్టమ యేకాదశర్వాదశస్థాన
 ముకదిపతులైమరియొక అధిపత్యములేకున్నవారును పాపులుఅపాపులదశాం
 తదశాకలుచచ్చి పుడు మారకమునుచేప్పేదిశనికిపాపత్యమువచ్చి మారకసం
 బంధమైతే నిశ్చయముగనతనిమారకుడనిచేసవలెను కడమగ్రహములకుమా
 రకత్యమువచ్చి పుడివను మారకముచేపైరాదు శనికేచేసవలెను అల్పమధ్య
 పూర్వాకాయపులునిగాయించి బలాబలముచూచి మెల్లయు పూర్వాకాయములలో
 నేదిప్రస్తమోనది అశనికిమారకుడనిచేసవలెనది రవిచందురుగాకశక్తిన
 గ్రహములకు మారకతమువచ్చి ఉన్నమూలత్రికోణములయందుంపై మారక
 చేయరు మారకనిస్వదశయందుతనతోకూడి శుభభుక్తిచ్చినపుడు మారక
 ములేసును తనతోకలియుని భావభుక్తియందున్న మారకముచేతనుపష్టాష్టమ
 ద్వాదశాధిపతులు బలవంతులైతేవారిదశవచ్చినపుడు మారకముచేయరు బ

హీనులైతె వారిదశః చ్చినపుడు దారిద్య్ర గ్రోగదుభిక్షిడలుచేత రు లక్ష్మధిపతి
దశః చ్చినట్టయితే అదశః సూపతుగడి చేపర్యంతముగండమనుచెప్పేది అష్టమ
మందుఅలగ్నాదిపతిపు డి అతనిదశః స్తేనుఅదిగడి దేవర్యంతము సంశయింపవ
లెనుయిట్లని యష్టమభావము సంపూర్ణము.

న వ మ భా వ ము.

రవ్యాదిగ్రహాలకు పంచమనవమాధిపత్యములుగలిగితే శుభమునిత్తురు
తృతీయ వష్టలాభాధిపత్యులైతే పాపఫలములనీత్తురు తృతీయాధిపతికంటె వ
స్తాధిపతిపాపుడు అతనికింటెలాభాధిపతిపాపుడు చంద్రబుధగురుశుక్రులు శు
భులువీరికి కేంద్రాధిపత్యముకలిగితే శుభమునిత్తురుఅందులగ్నాధిపతికంటెచ
తుథాధిపతిన్ని అతనింటెలాభాధిపతిపాపుడు చంద్రబుధగురుశుక్రులు శు
భులువీరికి కేంద్రాధిపత్యముకలిగితే శుభమునివ్వరు అందులగ్నాధిపతికంటెచ
తుథాధిపతిన్ని అతనింటెసప్తమాధిపతిన్ని అతనికింటెదశమాధిపతిన్ని శు
భమునివ్వరు శుభులకు కేంద్రస్థితివంచిది రవికుజశుభులకు కేంద్రాధిపత్యము వ
చ్చినట్టయితే శుభమునిత్తురు పాపుతోగలిసినశుభులకు కేంద్రాధిపత్యమువస్తే
శుభనిచ్చురు పూర్ణచంద్రులకు కేంద్రాధిపత్యముగలిగితే శుభమునివ్వదు శు
భునితోగూడినబుధులకు కేంద్రాధిపత్యమువస్తే శుభమివ్వదుక్షీచంద్రులకూ
రశుల్యుడు అష్టమాధిపతిభాగ్యనాశమునకు వ్యయమాధిపతిగను శుభుడుగాదు
యితకిలగ్నాధిపత్యమువచ్చినట్టయితే శుభుడగునుతుదకు శుక్రుడు మేషాకు
బుడుశుభుడుకూర్గ్రహమునకు కేంద్రాధిపత్యముగలిగితే శుభుడు భాగ్యాధి
పతిభాగ్యమందున్న ఉచ్చశమములయందున్నా భాగ్యపదుడుభాగ్యాధిపతి
ద్వితీయతృతీయసప్తమై కావశములయందుంటే మధ్యభాగములలోఅశకపల
మిచ్చును అతనపష్టాష్టమవ్యయములకుంటే పాతికెఫలమిచ్చును వానిఫలమువ
చ్చినపుడు దశమాధిపతిఅంతథకశలోస్వదశాఫలమునిచ్చును గురుశుక్రులుకేం
ద్రాధిపతులయి మారకస్థానమందుంటే వారిదశవచ్చినపుడు మారకముచేశు
రుబుధచంద్రులకు అదేప్రకారముచాడవలెను. రవిచంద్రులకు అష్టమాధిపత్య
తోషముండగాధనుకగ్నమునికు గురుచంద్రులకునై గాదోవంటేదు నైసగిక
మలేకయుంటేదోషముకలదు. కరలగ్నానికిరవి అష్టమాధిపతిగనుక సహజశ

వంతుడు లగ్నభాగ్యవతురాధి పతులు ముగ్గురును గలసిలాభమంకన్నశుభ
క్షేత్రములొందునను జాతకుడుబహుభాగ్యవంతుడగును యిట్లునవమభావం
సమాప్తం॥

దశమభావప్రారంభము.

దశమాధిపతినిబాధపయశత్రుక్షేత్ర వస్తాన్దమవ్యయాదులొనున్దైక
గ్నహితుడగును. దశమాధిపతిరాహుతోగూడితే శత్రుహితుడుఉచ్చమిత్రస్వక్షే
త్రకేంద్రకోణములొనుంటేను విశేషార్థకుడగును అదశమాధిపతిలాభస్థాన
ములొనుండిన గురుశుక్రుబలిసిన వీరిచేచూడబడిన కర్కాభిమానియగునుధ
న్యాధ్యుడుగును. కర్కస్థానమందుపూర్ణచంద్రుడుంటేగంగాస్నానముగ
లుగునుబుధుడుంటేయజ్ఞాదిసిద్ధికలుగునుఆయధిపతి ద్వితియ కేంద్రకోణముల
లొనుంటే కర్కాభిమానిర్నిరాజతున్యగుణమున్నుమృదుభాషిన్ని స్వల్పహారి
న్నితుబివంతునగును అక్కడశనివుంటే శూద్రమూలకముగధనములుగునురా
హువుంటేక్షేచ్ఛమూలకధనప్రాప్తి రవికుజులుకలిసియాస్థానముందుంటేరా
జమూలకముగ ధనప్రాప్తిఅక్కడ బుధచంద్రులు కలిసియుంటే నేత్యమూల
కముగ ధనప్రాప్తియుట్లనిదశమభావము.

ఏకాదశభావప్రారంభము.

ఏకాదశస్థానమందు బుధకేతువులుయిద్దరుకూడివుంటే బహుబాగా
రముసంపాదించును శనిరాహులుకూడితేఆయుధమును సంపాదించుఆలాభ
ములొనొందుంటే మైచెప్పినపరిమేలాభాధిపతిత్రికణోచ్చక్షేత్రస్వక్షేత్ర
ములొనుండి కర్కాధిపతితోగలసిన చూడబడిన ప్రసిద్ధుడగుచులాభములొర
వివుంటే పితృవగణమువారుధనికులుగా నుందురుచంద్రుడుంటేమాతృవగణ
వారుధనికులుకూడంటే బ్రాతృవగణంవారు ధనికులుబుధుడుంటే ఘాతుకవ
గణంవారుధనికులుగురువుంటే పుతృవగణంవారుధనికులుగుక్రుడుంటే కళత్ర
వగణంవారుధనికులు శనివుంటేభృతృవగణంవారుధనికులు ఆలాభాధిపతినిబా
ధమైపితృతీయమందున్న పావులతోగలసిన చూడబడినలాభమందు బావులున్న
శ్వేతభ్రాతృత్వద్విధియుంటే ఆయధిపతిశుభుతోగూడి లాభమందుకునుండినశు
భుచేచూడబడిన శ్వేతభ్రాతృత్వద్విధియుగును యిట్లలాభభావముసమాప్తము

వ్యయభావము॥ వ్యయాధిపతిపాపుడైనానీదుడయినా అక్కడపాపులుండినా
వ్యయాధిపతిపాపునితోగలసిం దుర్వయశాలిన్సిగుణహీనుడున్న దరిద్రుడు
సంపర్వజననినిరొధిన్నగును వ్యయాధిపతిశుభుడైనా అక్కడశుభుడుండినడ
భృతిత్రైకండకోణములనుండి ధర్మకర్మాదిపతులలోగలసిన చూడబడినకల
గుణములుకలవాడగును ద్వాదశవంతులభాధిపతివుండి అతనుయేకాతిగ్రహ
మోతిమూలకముగా ధనవ్రయమున్న పురుషగ్రహములైతే పురుష మూలక
ముగాధన వయదున్న స్త్రీగ్రహములైతే స్త్రీమూలకముగాధనవ్రయమున్న
కలుగుననిచెప్పవలెను యిట్లనివ్యయభావము సమాప్తము- జైమునిగోపాలర
త్నాకరంబునకు వచనకావ్యము- సా పూణకము-

—(*)—

జాతకకళానిధి.

ప్రారంభము.

—(*)—

శ్రీమూర్తిరూపిణం దేవంత్రయీవేద్యం శుభావహం!

త్రైగుణాతిరమవ్యక్తం వందేసున్యం సదావిభుం॥

తవ్యాదిగ్రహచారేణవశ్యహంభావజంపలం॥

అగ్నాదిరవిపలం॥ అగ్నేరవిః- ఆరోగ్యంభవతి- ప్రైశ్యదేవీ - నీలదే

భునయనః- నేత్రరోగి- మేధావీ- సదాచారిపరః ఉష్ణశరీరః చంచలచిత్తవాక్త

దారః శూరః జ్ఞాహీనః- ద్వితీయేరవిః ముఖరోగి- రాజవంశనన్యయచ్చేదః-

పాపయనే నేత్రరోగః విద్యావిఘ్నం మూర్ఖకోపః- తృతీయరవిః బుద్ధిమాన్- స

హానికధనధ్యావాక్ అనుజత్వంనాస్తిగోత్రసమృద్ధిః ఆతిశూరః పతుర్ధేరవిః-

అంగహీనః- మనఃపీడాకారణే జననిరోధః- బంధుద్వేషి- జన్మరూమి- రిత్యా

దః పంచమేరవిః నిశకనః- స్వపుత్రః- దేవతానుగ్రహేణ పుత్రోత్పత్తిః-

అగ్నిదోగిపితౄరిష్టంబృహతుకక్షీః- కమలవిఘ్నః- వష్టేరవిః- అబ్జజాతః- శ

క్రమయః- పాత్రేణవర్షణః గళితకాపినః- మహిమాన్పుత్రవాక్ బలవాక్, అ

కరోగిస్వల్పస్తన్యపానకరోత- పృశేకశక్తనిఘ్నః- పుత్రాశ్చవాక్-

విద్యాక్షయకృత్ ప్రతాపి. చతుర్థే చంద్రః. అశ్వారూఢః గంధమాల్యాంబు
రప్రియః; బహుజనసౌషకః విద్యావినయసంపన్నః పంచమే చంద్రః చతుష్పులా
దిలాభః భార్యారూపవతీశూరసమృద్ధిః శిష్యావీ, హంతా పానకః డాంబికః
బహుపుత్రవాక్ విద్యావిఘ్నః- షష్ఠే చంద్రః; వితతుసంగమీకనహినః చోరః
మద్యపానరతః ఆకారణేజనవిరూపః- బాల్యే అన్యస్త్రిస్తస్య పానంకరోతి; అ
క్షాపరః క్షిణా అన్యంజాతిశత్రుపీడ్యవాక్ మేధావీ- సప్తమే చంద్రః, స్త్రీలోలః
ఘోషకః- ఉత్తమాంగవాసిద్ధిః- సత్కుటుంబవాక్- శుభయుతేయేకభార్య
వాపయుతేదారయుగ్మంభవకటిగ్రంధిః; కుజయుక్తశ్చేత్- కాముకకగ్రంధి
అష్టమే చంద్రః అల్పపుత్రః- పితృశరీరః వ్యాధిపీడా- నైత్రరోగః కృశమాత్రారిష్టం
నోచ్యే- కృపకవిరోధః. పాపయుతే బాలారిష్టః - శుభయుతే శుభవీక్షణ
త్వాశ్చరిహరః. నవమే చంద్రబహుశ్రుతవాక్ - బుద్ధివాక్ కూపగోపురారా
మాది- ప్రతిష్ఠాసిద్ధిః ధనధాన్యగ్రామసిద్ధిః- పుత్రవాక్ బహుభాగ్యకరః - ద్విజ
గురుపూజితః - కృషిఫలంశూరిః క్షిణేపాపయుతే బాలారిష్ట- శుభయుతే పరి
హరశతమే చంద్రః - కామాతురః విధవాసంగమకార్యవాదీధనాద్యః దీఘా
యుః- ఉద్యోగిదేవాలయతజాకాధికారి- స్త్రీవిరోధీ సజ్జనభక్తః- యేకాదశే
చంద్రః బహుశ్రుతవాక్ పుత్రవాక్ పరోపకారి విద్యావివక్షణః- సంపన్న
తివాక్ ద్రవ్యలాభః, కృషిబాహుళ్యంధనదాతాన్యాయాజనఫరః, ద్వాద
శే చంద్రః దుర్భోజి-దుర్వారాగోత్రసమృద్ధిః, అంగహీనః క్షుద్రగనవాక్॥

అగ్నాదికుజఫలం,

అగ్నేకుజః; దేహపణవాక్ దృఢగాత్రః చోరబుద్ధిః బృహన్నాభీరః.
రక్తవణకః. బాల్యే పితృపీడా రాజీసమః ప్రక్షున్నీద్విత్రియేకుజః. వాక్పారుష్యం
అపాత్రే వయఃరః గలితకౌషీః. అతికోపిపితాజితభూమి భూషణవాక్-
విద్యావిఘ్నః కృతీయేకుజః. అమజ్యం నాస్త్రిద్రవా భావః రాహుయుతశ్చేత్
స్త్రీశృభీచారి పశ్యాసంధోగ్గః సాహసికః- శూరః భ్రాతృహంతాశత్రుహంతా
బహుసింహురః జాతివృద్ధిః చతుర్థే కుజః- పిత్రారిష్టం మాతృశరీరేరోగపీడా
సౌమ్యమృతేనిశ్చయం భవత్యహచ్చిద్రం నరవాహనః పరాధీనవాక్
హంతా సంజమేకుజః పుత్రాధావః దుర్మాంగకః రాజకోపః శృతపుత్ర

నవమేకుజః ధనవృద్ధిః ధాన్యవృద్ధిశత్రుక్షయః, భూలాభవాక్ రాజసేవా జ్ఞా
నశత్రుపీడానప్తమేకుజః దారపీడా పాపయుతేహనిః- శుభయుతేజీవితదార
రక్తః ఉదరరక్తం పాణిరోగః బహుభ్రాతవాక్ బుద్ధిబాహుశ్శంబహుమూతు
లః అప్తమేకుజః- అల్పపుత్రః కించిన్నై తగోగః మన్యమాయః పితృపీడామహాది
పీడామూతులకాంతా ఆపవయనీదాకారః వేశ్యాసంభోగః- నవమేకుజః ఆరా
మచ్ఛేత్తాపితృరోగసేవకావృత్తి క్రూరకము ప్రేవ్యః వారహ్యాపారవాక్ దశ
మేకుజః- ద్రవ్యాజకనసమధః దృఢగాత్రః కులదీపకః సగరక తాక స్వాజీ
తధమః దేవాలయాధికారి బహుధనసంపాద్యః రః ధాన్యవృద్ధిః యేకాదశకు
జః బహుశ్రుతవాక్ భూలాభవాక్ మాయాబహుశ్శేష్ప్రభాతుః నామజీ
తధనవాక్ కృషివృద్ధిః- ద్వాజశేకుజః ద్రవ్యాభావః దాతపీడితదేహః పరమ
పంచకః శర్వశత్రుః- కేతుయుతశ్చేత్ గృహదాహః వారహానిః- శుభవీక్షణ
తాత్పరహరః॥

ల గ్నె ది బు ద ఘ లం-

లగ్నెబుధః- బహుశ్రుతవాక్ మంత్రవాది పితౄహాచారనసమధః పాక్
లబ్ధిమంసవిద్యాక్ జ్యోతిషజ్ఞానశిలః కార్యగణితజ్ఞః దీఘాక్షయః రాజసమః
ద్వితయేబుధః పుత్రసమృద్ధిః వేదశాస్త్రప్రియక్షణః మృదుభాషి సంకల్పగీర్ధిః ధ
నికః స్వాజీతధనధాన్యసంగ్రహవాక్- తృతీయేబుధః సాధాత్మత్వకరః బ
హుసౌఖ్యం శ్రీలాభః సహూవరవాక్ చతుర్థేబుధః వండితః మాస్తజాతు
ర్గవాక్ కృషిపతః విద్యాయుక్తః వినయః కుటిలవాహనధాన్యవాక్ పంచమే
బుధః మాతులగండః పితృరొగః మాతులపీడామాతృతేహేససౌఖ్యః రాజ
పూజ్యః నానావస్త్రప్రియః విద్యావాక్ దాంబిక కలహాద్రియః షష్ఠేబుధః కు
టిలహృదయః శత్రుక్షయః మాతృహానిపాదాంగుష్ఠాదిరొగద్రవ్య నాశనప్త
మేబుధమాత్మసౌఖ్యం అశ్వాద్యా రొడః- దేహసౌఖ్యం దృఢగాత్రధమకజ్జ-
స్త్రోధసంభోగః॥ అప్తమమేబుధః దీఘాక్షయః భూక్షేత్రసిద్ధిః సంపన్నః అల్పపు
త్రః వృసిద్ధగుణాః నవమేధః బహుప్రజాసిద్ధిః గీతసార దాక్షిణ్యవాక్ సృత్య
వాదివాద్యప్రయః పరస్త్రోరతః దశమేబుధః బహుమంగళప్రదః శుభప్రదః
సంభోగసిద్ధిః ద్వివ్యారపకానందః అక్షిరొగియోగి యజ్ఞాతః న్యవహారక తాక్

యేకాదశే బుధః బహుమం శుభప్రదః ధనదాన్యసమృద్ధిః కృషివిస్తా
రబాగణికః ద్వాదశే బుధః జ్ఞానవవాక్ రవియుతేచ చలత్తః బహుప్రియ
కరిః కామాతురః అప్రభుత్వః అన్యసహ దాసీమాత్మపాంతా॥

అ గ్నాదిగురు ఫ లః-

అగ్నేగురుః స్వక్షేపిస్త్యి శ్చైత శబ్దశాస్త్రాదికారి- బహుపుశ్రివాక్-
సఖీవిద్వాక్. ప్రభుః దీర్ఘాయుః రాజపూజ్యః చతురః ద్వితీయేగురుః శోభక
వాక్- బుద్ధిమాన్ తనమాన్ శుభభాషి - సతుకటుంబవాక్- మృదుష్టాపిశ్రీ
మాన్- బహువ్యకారి సంచితధనవాక్, బంధుమధ్యేప్రబలః తృతీయేగురుః-
అతిలుబ్ధభాత్మవృద్ధిః- దాక్షిణ్యవాక్ సంకల్పసిద్ధిః కృషిపరః బహుకః స్వజ
నసోషకః చతుర్థేగురుః సఖిబుద్ధిమాన్ పీఠభాగ్యవాక్-వాహనవాక్. బంధు
జనసోషకనీగ్రహాదికారి సుఖీపంచమేగురుః శాలాక్షః రాజద్వారేనేనాధిపతిః
అప్రభుత్వ బుద్ధిమాన్ క్రయ విక్రయనిపుణపితృరధిః చుత్రైశ్వర్య ప్రదః శుభా
రిష్టం- షష్ఠేగురుః శశుక్షయజ్ఞాతివృద్ధిః పౌత్రదశకనః- హాస్యప్రి ణః ఉదరే
అగ్నికాంద్యాదిరోగః సప్తమేగురుః విద్వావాక్ అభిమానిసతకశత్రవాక్ ప్ర
బలస్థానేనిరాహః అశుద్ధకళయాత్రాసిద్ధిః పాణిద్యవృద్ధిః అష్టమేగురుః నీచకృత్య
కారిపతితః పితస్తుసంగమీనీవచారిశూల రెహగిదీర్ఘాయుః భృతకాద్యా కః
నవమేగురు ధామిక కః తపస్వీ- బహుపుత్రః యజక తాన్. అనుష్టానవరిః దాంధ
మకపరః ధనీకః పితృధీర్ఘాయుః- ధమకాకార్యానక్తః దశమేగురుః విద్వాక్
అశ్వాదియాడు. బహుధనవాక్ అనేకజనప్రియస్థాసిద్ధిః- ధనధానాదిలాభవాక్
యజ్ఞ తాహవాహనసిద్ధిః - గ్రామణిః దాసీభృత్యసంగ్రహవాక్- సంచితధ
నః సిద్ధారంభః- యేకాదశేగురుగీతపాఠకః గిజాశ్వలాహనాసిద్ధిః - బహుధన
వాక్ శుభకమకవాక్ సంచితధనవాక్- జ్యేష్ఠభ్రాతృనీవనోపాయః- ద్వాదశే
గురుఫలితః- నిధానః అప్రభుత్వం- వేశ్యాస్త్రీసంభోగః గ్రధిః, వధః సత్రేప్రియ
కరః విరిక్తః సన్న్యాసుగః- విచిత్రమంశయవందిరతః॥

అ గ్నాదిగురు క్రి ఫ లః-

అగ్నేగురుః గణికదీర్ఘాయుః, దాసప్రియవాక్- వస్త్రాలంకార
యః గంధమాల్యాంబరప్రియః- స్త్రీప్రియః ద్వితీయోగురుః శోభనవాక్, బహు

కుటుంబి. సౌఖ్యభోజనః ఉత్తమాంగనాసిద్ధిః జ్యేష్ఠాన్నేత్రః, నభీమూళసౌందర్య
 కాస్త్రివిరూఢః విద్యావినయశః పన్నః తృతీయేశుకః భాగ్యవృద్ధిః చాపీ
 ణ్యవాక్యదృఢగాత్రః కీచిల్లుబ్ధః చతుఃథేశుకః భోజనవాక్ బుద్ధిమాన్ మాతృ
 సౌఖ్యః గోసంరక్షణాదివృద్ధిః క్షీరసమృద్ధిః అశ్వాదివాహనభాగ్యవాక్ పండి
 తః జంభుప్రియః ధనధాన్యవాక్ పంచమేశుకః బుద్ధిమాన్ మంత్రిత్రమరిమా
 త్కారిష్టం సేనాదిపరిరక్షణతిభూపః. చాక్విద్యావాక్ షష్ఠేశుకః, శత్రువు త్ర
 క్షయః జ్ఞానబహుః పౌత్రదర్శనః గళితకాపీనః పరస్త్రీసంభోగః స్త్రీవృద్ధిస
 తకామకః భగచుః బకః అకృతవాక్ పరదారరతః భవసంపన్నః శనియుత
 శ్రేత్ - స్త్రీవృద్ధిచారి అష్టమేశుకః సుఖమాత్మగండః అల్పాయుః ప్రసిద్ధః దు
 మాకగీఆయుః పర్యంతమైశ్వర్యంతపస్వీ నవమేశుకః - అనుష్ఠాపరః ప
 చాతినంరక్షకః గురుశ్వాసవాక్, స్వకార్యపరః దశమేశుకః పితృదేవభక్తిః
 విద్యావిఘ్నః జ్యేష్ఠాభావః వాహనభాగ్యవాక్ యేకాదశేశుకః విద్యాబహు
 ధనవాక్ భూలాభవాక్ ఆందోళ్యాదిపాప్తి ద్వాదశేశుకః - విషయపరః
 బుద్ధిః సర్వైశ్వర్యవాక్ నయనోపచారః॥

తవ్యాచికనిః-

లగ్నేశనిపుత్రవిఘ్నః దుర్బుధిః దుర్బుధారః రాజకోపః దుగ్రామణిః వా
 తపీడిత జేహః ఉచ్చస్తే సహిషణుః బలగ్రామినామాధిగారి విద్యాకృతిః కామా
 తురః రూగీ కురూరవాన్ ద్వితీయేశనిః ద్రవ్యాభావః దారద్రవ్యం అల్పక్షేత్రః ము
 కరూగీ నేత్రదుబ్ధతః విద్యావిఘ్నః పాపయుతేనిశ్చయం భవతి తృతీయేశః
 భాగ్యహానః సంపన్నః అతిదుఃఖానీభృత్యసంగ్రహవాక్ సాహసీ ధనభాన్య
 వంతః కృషిపరః చతుఃథేశనిః మాతృహంతాద్విమాతృత్వశూలరూగి సౌ
 క్యహానిః హృతాః పటంతి బిమావవఘుప్రియః రాజపీడితః పూర్వధనీభూమిపరి
 ద్యావీభావాహిం బమేశనిః పుత్రవిఘ్నః దుర్బుధిః దుర్బుధారః రాజకోపః మ
 గ్రామణిపుత్రస్తా నేశ్వదేహయుతే సతి దత్తపుత్రవ్రతః షష్ఠేశనిః అల్పజాతిః
 బధిరః మూళకః శత్రుశ్చయః ధనభాన్యవృద్ధిః అల్పపుత్రః జ్ఞాతిహితః కలహిసప్త
 మేశనిః శరీరదోషః కళితద్వయం శ్యాసంభోగః దేశాంతరసంచారః అన్యగృ
 మాభక్షకః దారహానిః దాబహుత్వం పంచకః నాభీరూగః బంధిరః అభశాదణ్య

రొగఃశుక్రేణయతత్పాత ప్రైవ్యభిచారి అష్టమేశనిత్రిపాదయశవాకబృహ
 న్నాభి అతిధారిద్యక్రిశూద్రప్రైసంగమఃసేవకావృత్తిఃఅబృపుత్రకించెన్నెత్ర
 రొగికుష్టజేహఃగ్రింధి రొగఃపదారరతఃశుక్రయుతేగ్రామూంతర సంచా
 రఃప్రైసంధోగఃకుజయుతేడుపాధిఃజలగండః రాహుయుతేఅన్నిశాస్త్రాదివిషభి
 తిఃదారుపాథాణాభిచితిః రవిరాహుయుతేకమకవిచ్చిత్తిఃపితృకమహానఃజా
 రవిజారఃశ్వాసకాసాదికతక మూలరొగి- మధ్యేమధ్యేకించెచ్చరీ రాయాసః
 యాత్రాపిఘాతఃఅనుజహీనఃశత్రవగేఅపవాదః అన్యాయాజితధనపరః
 అవీశకపుత్రలబ్ధవాక అంగహీనఃపూర్వాకాయః నశమేశనిఃఅతిలుబ్ధః జీవావ
 స్త్రధారణఃగోపురతటాకవృష్టాసిద్ధిఃపితృవగే ప్రైహాసః పితృపర్వజనవీరొ
 ధఃదశమేశనిఃగంగాస్నానవాకలుబ్ధఃకృషిపరఃపితృశరీరః- గ్రామూదిక తాజ
 స్సభూమిపరిత్యాగః దూరదేశజీనోపాయః వీకాదశేశః బహుధనవాక-
 భూలాభఃరాజపూజ్యఃవీద్యావిఘ్నఃజ్యేష్ఠపితృజ్యేష్ఠభ్రాతృభావఃనాహనధా
 గ్యవాకద్వాదశేశనిఃండితఃవీకలాంగఃపాపయతోనేశోచ్చాటనఃశుభయు
 తేనుకంధఃతినర్వకాగ్యపరఃవీషవూక్షఃసదాపాపవ్రయబహుళఃపాపక్షేత్ర
 పాపయుతేపాపయోగ వీచ్చిత్తభవతి॥

అగ్నాదిరాహుఫలం-

అగ్నేరాహు, భ్రత్రభావః. మృతప్రసూతిః, క్షయవృషభమిధునక
 తాటక సింహకన్యాకుకరేషు రాహుశ్చిత శ్వేత్ రాజరొగః బహుభో
 దయాళుః ద్వితేయేరాహుః, దేవావృద్ధిః నిర్ధనత్వంపుత్రశోకః. దారద్యయం
 శ్యామలవణం- వికలనైత్రముఖిరొగీత్యతీయేరాహుః అయిశ్వర్యం అతాధి
 కారి అబృపుత్రః దైర్యవాక్ భ్రాతృస్యాంపతాపి-గోత్రసమృద్ధిః కర్ణ రొగి
 చతుర్థేరాహుః బహుధూషణ సమృద్ధః - పక్షిద్వయం సేవకావృత్తిః, మా
 తృద్యయభవతి? పంచమేరాహుః పుత్రవిఘ్నః జనాంతరేసర్వశాపరః . ౬
 షష్ఠరాహుదేవపుత్రోత్పత్తిః వమనవ్యాదిదుమూగః రాజకోపపరః దుగ్రా
 మణిపక్షేరాహుః ప్రైహాశః శత్రుఘాతకః బహుదవాక అతీతసౌక్యంశత్రు
 త్తయః బహుజ్ఞాతినవమేరాహుదారాద్యయంధదతిప్రదమన్యకుసుమవ్యాధిః
 దివ్యయస్సగుణ్ణ్యాదివిధవాసఃగంధియూత రొగః- అష్టమేరాహుః- ౮ అహి-

జతత్వం త్వాంతింశద్వషేగండకాఃశుభయతే పంచాశద్వషేగండః ,
 నవమేరాహుస్త్రైవశ్యః. పుత్రార్జుంశూద్రనసదాయః. సేవకావృతిః-ధన్యశో
 నాస్తదశమేరాహుఃసర్వైశ్వర్యంవీతంతుసంగమికాన్యకాటకాంకరాదీని
 చ్చాక్ష, దూరయాత్రాన తర్కనిఘ్నః-పవనవ్యాధిః-యేకాదశేరాహుః. దన
 ధాన్యసమృద్ధిఃపుత్రసమృపికక్షేచ్ఛవీప్రభుపూజ్యఃద్వాదశేరాహుః. అబ్జః-వ్య
 యకరః, అల్పపుత్రః నెత్రరెగాగి॥

తన్మాదికేతుఫలం,

అగ్నేకేతుః, హస్తస్వేదః, కటిరొగఃకృశదేహీబలహీన సౌజన్యహీనఃవీ
 షరొగః. ద్వితీయేకేతుఃఖ(భ)మవచనఃదుష్టవాక్సమస్తజంతుభూషితఃశృతీ
 యేకేతుఃలోకప్రియఃబలవాక్బంధుసహితఃకన్యభ్రాతృసుహృనిః పత్రీశాక
 ప్రియఃవతుధేకేతుఃవీషరొగః కలహప్రియఃబలహీనఃనూత్నరొగః పంచ
 మేకేతుఃశృదుశిరాః ఉద్ధారఃపాపమతిఃఅదౌపుత్రీకాలాభః పుత్రీఘ్నఃశుభవీ
 త్సూత్యాత్ కాలవీశంబనేఃపుత్రోత్పత్తిఃషష్ఠేకేతుఃఅనుకూలశత్రుఃకులశ్రేష్ఠః
 సంభ్రావచనఃస్త్రీప్రివాఃసప్తమేకేతుఃదాసీభోగఃకామూతురః దారపీడావిధ
 వాసంభోగఃగూడకమకరతఃఅష్టమేకేతుఃఉత్సాహవాక్బువిహీనఃనయనరొ
 గః పుత్రవీఘ్నఃస్త్రీవాశఃఅకారజేజవవీరొధః నవమేకేతుఃదృష్టివీహీనఃపా
 పమతిఃఅస్యతవాక్బహుమిత్రకళత్రీమనోబలవాక్దశమేకేతుఃఉత్సాహవాక్
 పుత్రదుబకంధఃయేకాదశేతుఃలోకప్రియఃహస్తప్రియఃదుబకంధః ద్వాదశే
 కేతుఃచలచిత్తఃనయనరొగఃవీదేశవాసఃఅపాత్రీప్రియకరః వేశాంతరసంచా
 రఃజన్మభూమిపరిత్యాగః-మోక్షవాక్భవతి ఇతిత్రిసింహవర్యదీక్షితి కృతే
 సకలశాస్త్రసంగ్రహవాక్యరూపకం

జాతకళానిదాద్వాదశబావస్సంపూర్ణాః.

జాతకాలంకరేతనుభావః

దేహస్తానాదిపాఃగురుబుధశుక్రసంపూర్ణాఃచంద్రా కేంద్రత్రికోణా
 జ్ఞస్వక్షమిత్రక్షేత్రశుభాంచవగోత్రమాంశపారిజాతాంశకుంకుమాంశకు
 సుమాంశకయుక్తాశ్చేత్తతద్దశాయాంశకలసౌభాగ్యభోగ నాహనారిసకల
 త్రితికపతిష్టాసిద్ధిఃదేహస్తానాదిపస్సపాపపక్షాప్తమవ్యయస్థితాశ్చేదేహస్తా

కృత్యంభవతితత్ప్రమేళకః అనీచమూఢపరాజిత పాపాక్రాంతపాపమధ్యవ
 క్రాన్తుక్రవికలదష్టాకరాలకాదణ్డాదికూరకర్మవిషయక్తాశ్చేతద్దశాయాం
 రాజచారపీడితదారిద్ర్యదుఃఖాదిమహారోగవస్త్రాది మానశత్రుపీడితపవిభ్రమ
 తాదిసిద్ధిః దేహస్థానేగురుశుక్రజలాంశకయుక్తాశ్చేజ్జలరాశిజలగ్రహసంయో
 గే గూఢపాతానవిధిశేషవర్ణస్థూలశరీర సంబంధయోగేతపరవైసిరాజపూజో
 భవ - దేహాధిశ్చయోపయోగేయాజ్ఞీవం మహాదరిద్రయోగః తత్రశుభయోగే
 సౌఖ్యమితితత్ప్రయోగః-యోజకాదిసాత్వికవిద్యావాక్ భవతి తత్రకుజయోగే
 తామససకలాగమ పరిశోధనగాయకశిల్పరచనాచ మతాగ్రవచన నానావి
 ధవిద్యాభాషాకరశకలరాజ శీకరస్వగౌరవాది శాస్త్రప్రాక్ భవతితత్రశనీ
 యోగేయ విద్యావాక్ భవతి-ముఖస్థానాధిపతతాగ్రకౌకేంద్రత్రకోణస్థాది
 ఉత్తమవిద్యావాక్ భవతితత్రపాపయోగే శుక్లాంశక యోవిపరితగేదేహ
 భాగ్యంజల సంబంధయోగేయాజ్ఞీవంబహంపాపః - సశుక్రలగ్నవాహనస్థాన
 యోగేపూర్వజయసిసుఖీంబగ్నే భాగ్యకర్మాధిపతౌ బలసంయుక్తాచేద్యాద్యా
 వజ్ఞీవంబునుభావఫలం-

ద్వితీయేభావః-

వాక్స్యానాధిప వాక్పతౌకేంద్రకోణ సంయుక్తాచేత్సకలవిద్యావాక్ భ
 తితత్రరవావేదాంత విద్యావాక్ జైషజ్యోతిర్మరితవాక్ ఉపనిషద్ధవాక్ భ
 తితత్రచంద్రేణ సూత్రప్రయోగయాజికాది సాత్వికవిద్యావాక్ భవతితత్రకు
 శ్నేతార్కికతామస పరపంచకమిత్ర దోహదబ్రహ్మఘాతకాదివివాదవిద్యా
 వాక్ భవతి- తత్రబుధయోగేశ్చౌతస్సార్వగణితః కాలప్రమాణజ్యోతిష కాల
 నిణకయ మంత్ర వాదనీ గ్రహనుగ్రహసకలాగమ పరిశోధన గాయక శిల్పరచన
 చమతాగ్రవచన నానావిధవిద్యావాక్ భవతితత్రగురుయోగేశబ్దసాస్త్రపేద
 పేదాకగదితాధికారసభాపూజ్యసతలజన భృత్యుజనసంపూర్ణ విద్యావాక్
 భవతి త తశుక్రయోగే కావ్యనాటకాలంకారసకల సాహిత్యలక్షణచండభా
 ట్టప్రభాకరసకలరాజవ శీకంశృంగారాదిశాస్త్రవాక్ భవతితత్రశనామూఢః
 దుష్టః శుభాంశకసహితేకుశ్చితవిద్యావాక్ భవతిరాస్తికః భూర్థః శూద్రపే
 త్యశ్శూకాప్త భారకృషీత్రయాదివిద్యావాక్ భవతి తత్రరాహకతుభ్యాంబ

ప్రయోగ మభ్యుదయ. పైవ్యవహారమునకుటిల ద్వారా భవతిమఖిసా నాధిప
 తత్కారక కేంద్రకోణోద్భవస్థితాచేత్సు ముఖవాక్ భవతిరవిదారక్త నేత్ర
 రక్తకేశదపలచిత్తవాక్ పాక్ష్మతా చంద్రదేవసు నేత్రసుముఖనీ కుంచిత కేశసుశబ్ద
 జ్ఞానవాక్ భవతదేహాధిపాః బహిరీనాం భాగ్యకర్మవాహనాధిప సౌఖ్యంభ
 వితిగ్మభాగ్యవాహనాధి సాస్పృహ పాత్రవస్తానేస్థితా ఉపనిషదాదివిద్వాక్
 భవతితత్రచంద్ర మోగే సూక్ష్మసూత్రలయప్రమాణజ్యోతిష సోలనికాయమం
 త్రపాదనగ్రహనుగ్రహయోగ్యకాశ్యరాటకాలంకారరససాహిత్యలక్షణభాం
 దహాదిభాష్ట్ర స్రభాకరః తత్రరాహుకేతుభ్యాంవిషప్రయోగవిష భక్షణవిష
 వైదర్యరహస్యవాక్ భవతికుచేవాతిరక్త కూరనేత్రోప ఘూడాకాయమావ
 తామసః తీవ్ర పాక్ష్మవాక్ భవతిబుధేన చారుహాససునేత్ర సాత్వికమితప్రియ
 వాక్ భవతిశత్రురౌ సాత్వికః సదాసహకృత్యవాక్యాది ప్రయోగవాక్ భవ
 తితత్రశుక్రేణసాహిత్య సునేత్ర రాజపూజ్యనేకర్పూరతాంబూలప్రియవాక్
 తత్రశనియోగేరతికుటిలసదాదుఃఖివాక్ కపిలనేత్రవాక్ భవతితత్రరాహుకేతు
 భ్యాం సదాతామస దుర్భాషప్రియః మాజాకలనేత్రవాక్ కూరిః ఘక్తి
 స్థానాదిపస్యగురుశుకాభ్యా దా భాగ్యవాక్ భవతి తత్ర - రహకటులవణ
 విధుమాంసాన్నాదిఉష్ణపదార్థక పియః చంద్రదేవ దధిమధురశితలాన్నప్రియః
 ఆమనవసీతప్రియశ్చ కశనకటుతౌరఉష్ణానకించీధ్యుమాన్నశాకప్రియః బుధే
 నసాత్వికామ్రతిక్త పియ, గురుడానానాధిమధురచిత్రవిచిత్రక్ష్యబాజ్యాదిప్రి
 యః శుక్రేణరాజసాన్నక్షీరదదిమధురనానాలిదచిత్రభక్ష్యబాజ్యాదిసిద్ధిః శనినా
 త్రోధ వాన్నకించితుకత్పితాన్న భోజనధర్మాః ఉచ్చిష్టాన్నయేకాహాన్నా
 దిశ్రాద్ధభోజనవాక్ - తత్రరాహుకేతుభ్యాం సమయోచితాన్న తౌరలవణక
 టు ఉష్ణాన్న పియః - రవిదాతామ్రసిద్ధిః, చంద్రే - రజతపాత్రసిద్ధిః కుశేనకాం
 స్యపాత్రసిద్ధిః - కుశేనకాంస్యపాత్రసిద్ధిః - బుధేనకాంస్యసీసాదీపాత్రసిద్ధిః,
 గురుడాస్యపాత్రసిద్ధిః, శుక్రేణ రజతస్వర్ణవిచిత్రప్రవాళస్ఫటికాదిసిద్ధిః; శ
 నాదారులోహపాత్రసిద్ధిః రాహుకేతుభ్యాం చణక కుశ్మివపాత్రసిద్ధిః తత్రర
 విజమాంసభక్షకః - చంద్రదేవజిలచరజలధామ కూర్మశంఖశక్తిమాక్తి
 కుకురటాంసమాంససిద్ధిః; కుశేనహంసునకాదీమాంసభక్షకః బుధేనలజ

మంసభక్షక గురునాపాపభక్షకశుక్రేణ నానావిధవిశేష మయూరబకకు
కుక్కుటాది మాంసభక్షకః శనీనామూషక మృతమాంస భక్షక రాహు కేతు
ద్వాంవాసుమూషక మాకాలాశ్వాది మాంససిద్ధితత్రజీవాంశేజీవమాం
సభక్షకశన్యంశే మృతమాంసభక్షకంధనాదినః తత్కారకఉత్తమాధమసం
ప్రాప్తశ్చేద్యశాయాంధన కనికవసుపాహనాదిసిద్ధిః యేతేషాంగహదాం
దుష్టస్తానస్థితాశ్చేద్యత్రశాయాంధనహానిః- లగ్నదేహాధిపతత్కారక సంపూ
ర్ణబలసమేతాశ్చేత్తదా కోటిశ్వగోభావతితత్త్రినాజేబంధుదుగ్భావ పశార్థ
నసౌఖ్యానివదంతి- తనునేతాధిపాబరిష్టస్థావేస్థితా చేతతద్దశాయాం నేత్ర
హానిఃతత్త్రీశుభయోగే సౌఖ్యం మతిధనభావఫలం సమాప్తం॥

భౌత్య భావః-

భౌత్యస్థానాధిపస్సపాపపష్టాష్టమవ్యయేషుస్థితశ్చేత్ భౌతరిషంత
ర్రినీచమూడపరాజితపాపాంశకయుతశ్చే ద్భౌతౌరిష్టం తత్రకుజయోగే
కాలాంతరేణభౌతౌరిష్టం - భౌత్యస్థానాధిపతితత్కారయోగ్భావ సంబంధ
యోగే బహుభౌత్యలాభః అభరణకనికవలయపరాకమ శత్రుసంహారక్తవ
స్త్రుగంధఖడ్గఖేటక కటోరకపశాదులాభః యేవంసిత్యమాత్యభౌతకశత్రు
త్రైతత్కారక భావయోగేత తత్సౌఖ్యంభవతి- ఇతిత్యతీయభావఫలం సమా
ప్తం,
చతుర్థభావః-

మాత్యస్థానాధిపతుత్కారకౌ. సగురుబుధశుక్రేంద్రత్రికోణధనలాభవి
క్రమస్తానస్థితాశ్చేత్ మాత్యసౌఖ్యం- మనోజయసుగంధవస్త్ర కుసుమంచిత్ర
సౌంధర్య వ్రాకారమందిరః ర్యకంశయ నాసనవాహనాదిలాభః యేతేషాం
ప్రహదాంపాపాంశకానిచమూఢాది దుష్టానయోగేసప్రాప్తాచేత్ తద్దశా
యామంతఃకుక్తికాలే పూర్వోక్తభావవిపరీతఫలం వాచ్యంలగ్నభాగ్యవాహ
నకారకౌ యేకత్రీశుభయోగేస్థాన సంపాప్తాచేత్సంహానయోగోభవతి
లగ్న భాగ్యవాహనాదిపతత్కారకౌ అవ్యోగ్యస్యమిత్రభవనేనుధా చంద్రకర
ణ కుసుమాంశకయుతాశ్చే- నేక గజతురగవాహనాదిసిద్ధిః, సింహాసనస్తా
తత్కార కలగ్నరథౌ శుభాంశయుతౌ చేద్యేవతా తనకమందిర కనికవసు
ద్బంధనాసిత గృహప్రాప్తిః ఘోష శుభలాకారః బానాధిపయోగే ధర్మ

హ్యం యితి చతుర్థాధ్యాయం స పూర్ణం

పుత్ర భావః-

పుత్రస్థానాధిపత్యాకలగ్నాధిపాః కేంద్రత్రికోణశుభాశకచక్రా
శ్రేష్ఠపుత్రమిత్రావనోవాంచితఫలప్రాప్తిః తత్రశుభయోగేవిశేషః మిత్రశ్రేష్ఠి
శ) పాపయోగే పూర్వాక్షఫలహానిః సంవత్సరాధిపేబలహీనబుద్ధినియోగః హ్య
ద్రాగాదిపీడనం శుభయోగేశుభపుత్రస్థానేయావంతోగాః తావత్సంఖ్యాక
పుత్రహానిపుత్రస్థానాధిపేయావద్గ్రహస్సంయుతే తావత్సంఖ్యాక పుత్రసృష్టిః
తత్రజలాజలంబీచాణీయం, ఇతి పుత్రభావఫలంసమాప్తం

శత్రుభావఫలం-

శత్రుస్థానాధిపత్యాకలగ్నాధి కమరంధ్రస్థితాచేద్యే హేవ్రణం భ
వతితత్రపాపయోగేవిశేషః తత్రవిదూరః ప్రదేశేవ్రణంబవతచంద్రదేవ ము
ఖేనదేవకణేబుధేనాభాగురుదాహృదయే శుకేణబ ఘోశనినాపాదయోః
రాహుకేతుభ్యాం వృష్టదేశే తత్రశనిదృష్టియోగే క్రిమిజన్మోభవతి కుజదృష్టి
యోగేక్రిమిజన్మోభవతికుజదృష్టియోగేః శ్రుక్రియా భవతిశుభయోగేశమయ
తిపాపయోగే నశమయతిగ్నాత్వస్థే విశాయుక్తశ్చేత్ జ్వరగండం చుద్రే
ణజంగండః- కుజేజ శద్ధప్రహరణఃగళహారాదిపీడితః- బుధేనపీతరొగః గురు
దాజిహ్వరోగః శుకేణశ్లేష్మసాంఘరోగః కళత్రారిష్టంశని నాచండాలహార
వశాద్దండఃరాహుకేతుభ్యాం స్వగండగురులక్ష్మ వస్తాపసంబంధ యోగశ్రే
ష్ఠవిభయతత్రశుభయోగశుభంయితివస్తాభావఫలంసమాప్తం కశతభావం
కశత్రస్థానాధిపాగురుబుధశుక్రసంపూర్ణచందః కేంద్రత్రికోణస్వాప్య స్వ
క్షేత్రశుభాంత కవగోత్రయాంత పారిజాతకుంకుమకు సుమాంశకయుతా
శ్రేష్ఠకలసాధాగ్యసతకళత్ర సన్నిత్రభాంధవసుఖభోగవాహన రాజసన్మార
సంపూర్ణధనవిద్యావాఙ్మతితత్ర రవియోగశుభాంశేసతకళత్ర వాస్యవని
తత్రావిసంబంధేరక్తశ్యామాంగశృంగశృంగనుః రక్తకేశగక్తనేత్రం క్తపైత్య శ
రవపతచిత్త బహుబాషణకటి. భాషణోద్వేగకుజ త్రిసుస్థితాధికాహు
రాజసగుణపాండిత్య వివాదప్రియపితృసౌఖ్యభిజ్ఞాగుణ విశిష్టకళ తేసిద్ధిః
కేంద్రయోగసువృత్తితనుస్వరూపరక్తగోచనసుసన్నితసుమ ఖతిపాప భా

మనకంబిగదేహకటియూలోత్తమస్తవ వృత్తాకారకుచకౌముదశరీరసంపూ
 రసనావాలిశాంతనవీయ సకలజన్మిత్రబహుబాంధవమాతృ సౌభాగ్యమృ
 దుబాషక్షీరాది నృదుమాధుర్యశాంతాహారశ్లేష్మ శరీరఅతీంద్రియసదాద
 వశుష్ణవస్త్రపుగంధకుసుమాదిప్రియపురుభానుకూల యిత్యాదిగుణకళత్రసిద్ధిః
 తత్రకుచయోదు అతిరక్తశ్యామలవణశరీర ఈర్ష్యకేశకరినకుచకూర నే
 త్రసుంచిన కేశకరీవాక్య అప్తప్రేయశరీరచపలచిత్త కపటతనూర భాతువాత
 అభ్యావక్య ఉష్ణశరీరబంధప్రహరణభత్యద్యేషణ సదాదుఃఖప్రిణతా బ్రజ్య
 రస్ఫోటక విమోగ్నిశస్త్రపశనబహుభక్షణ దుర్భోజనీకటులవణతిక్త ప్రియర
 క్తవస్త్రుక్త గుదాభరణ శౌర్యశుశలాతైమైదుఃప్రియ అనన్యప్రియ శోషిత
 శుష్ణమోఘోగ కాలేపకపురషగమనాది చ చంచితకళత్ర సిద్ధితత్రపావ
 యోగ జారహారఉష్ణమీ హరక్తప్రమేహాది రోగవతీతశ్రమభయోగశుభల
 క్షణాన్విత సమర్థఉదారికితిక ప్రతిషాడాంబిక కర్మాపి కళత్రసిద్ధిః తత్ర
 బుధయోగ నిలమేఘశ్యామాంగ సుస్వరూపరేఖా విలాససునేత్ర చారుహ
 సనీకుంచితదీఘక కేశస్తూలవృత్త స్తమధ్యమచారుకోమలశరీర గీతకృత్తసా
 హ్యో సంగీతకల్పనానావిధ విచిత్రరచనా చమత్కారవాగ్విలాస శాంత
 గూఢచనాల్పగతిఅతీంద్రియద్రవసుయోనిపరిమితజ్ఞానాస్తియాదిధర్మనీతిమూగక
 సకలసంతరహస్య వ్రతోపవా సాదిద్యౌశత్రసిద్ధి తత్రగురుయోగె స్తూలశ
 రీరగౌరవణక స్తూలాత్తమస్తస్వా కమనోవయస్వప్తనిర్మలచిత్తకుచితకేశ
 సకలభాగ్యసకలదేవతో పాసనామస్త్రురహస్యవరిజ్ఞాతః వ్రతహేమాదుసంత
 ర్మదేవతా బ్రాహ్మణ పూజమంత్రోపదేశ సామఖ్యబహుపుత్రమిత్రబాం
 దవ సకలసంపత్సుభోజనాది కళత్రసిద్ధికావకహయోగె సుస్వరూప సకల
 సౌభాగ్యస్తూలదేహ శుభగౌరవణక రాజసగుణవిడనిలకచ శుభలక్షణస్తూ
 లాత్తమస్తనశేష్మ శరీరశుక వ్రద్ధమాక్తికాభరణ సదాక్షీరా న్నవద్రసాత
 నితాన్న దానప్రియస్వతశ్చిమృదుశరీరసుగంధ కుసుమహద్రపస్రపీతాంబర
 ప్రిముసంపూర్ణిందియ శూలమదనమందిర అతిశీతలశరీర స్వస్థఃర్మలచిత్తస
 దావదన వ్రాతౌద్యువభోనడననాలింగన కామకకళాశాస్త్రకుశలవ
 రశీత బంధనాదిక్షియన్తానోవగారిలక్ష్మీఉపాశన దిపుత్రపాత్రఉభయ

శవ్యధిపురుషపశ్యాదిః శతసిద్ధిః తత్రాశనియోగేకురూపకృష్ణ కృశదీక్షాగాత్ర
 సన్యాసవేహనిరాస్థి చర్మస్తూలదంతశ్చక్షుషీనస్తాథలంబస్తన సకలదుర్గు
 ణ సదాదుఃఖజీవస్తూలాలంస్తూల జంఘనితండవాదదరిద్రదురాచార దుర్బోజ
 సపుత్ర పురుష ద్వేషణమిత్ర బాధనాదివిరందనిందితాన్ని దుర్యతరోగపీడిత
 మలిన వస్త్రప్రసూయచిత్తసభాకంపితకున్పిత గుణవిపరీతరక్షితోషిత తూరదు
 గణంధయోవి దుర్బుజరాబారదుర్బుధసమిత్రభేదనాదికళత్రసిద్ధిః తత్రా
 హుకేతుయోగేష ప్రయోగేవిషభక్షణ దురాచారాది కున్పితగుణదారిద్ర్యకు
 భోజనాది కళత్రసిద్ధిభిసప్తమభావంసమాప్తం॥

రంద్రభావః

రంద్రలగ్నశర్కారాదిపతతార్కరకః కేంద్రత్రికోణామృతాంశకయుక్తా
 శ్చేదీక్షాయుః ఆయుస్తానాదిఫలబలాక్లగ్నైశ్వరో బలహీనశ్చేన్ద్రద్యమా
 యుః ఆయుషాధిపః కేంద్రస్తానలగ్నాధిపబలహీనయోగశ్చేదల్పాయుః.రం
 ద్రకర్కతతార్కరకమూలాదాయ జానంపిచి త్యంత్రమూదిఃస్థిత రాశినాడ
 దశాయాంమూరక భుక్తానిర్యాణంశస్థినిత రాశిగాధదశాయాంతద్భుక్తామృ
 తిః - అప్తమనాశ్యకశితతార్కరకశ్చవాంశయుక్తశ్చేదైశాతరమణంస్థిరేన్ద్ర
 దేశేన్ద్రుతిః,ఉభయోగ్నామధ్యేన్ద్రుతిః,తత్రాశనియోగేషైశ్వరోగేణ మృతిః
 చంద్రేణ తిసారక్రహణివశాత్ కుజేన తాపజ్వర పణవశాత్ బుధేనజ్వరవ
 శాత్ గురుణానీరోగ శాత్ శుక్రేణశ్లేష్మరొగవశాత్ శనినావాతజ్వరశాత్
 తతోరాహుకేతుభ్యాంష మజ్వర వృక్షకూటపతనఆపమృత్యువశాన్న్యతిభి
 త్యప్తమభావఫలంసమాప్తం॥

భాగ్యభావః

భాగ్యస్తానాదిఫలగ్నాది గురుచంద్రుక్రభాగ్య వాహఃస్థితాశ్చేత్
 భాగ్యసిద్ధిః తత్రాశనియోగే రాజసేవయా రాజవయభవః జరత్నపరితాశ్వా
 దిక్రీణమూలాధన కవకభాగ్యసిద్ధి చంద్రేణవస్త్రసుగంధరాజసన్యా వశా
 ద్భాగ్యసిద్ధిఃకుజేనసేవాది పశ్యఖిల్లధారితమూలాద్భాగ్యసిద్ధిః బుధేనమంత్ర
 వాద జ్యోతిసువు రోహిత శాద్భాగ్యసిద్ధి గురుణామసారాజ పూజ్యమం

త్రిత్య మహావానాదిమూలాద్దనస్థిః శనినాపేవ్య మూలాద్భ్యగ్యసిద్ధిః రా
 హుకతుభ్యాంయనమూలాద్భ్యగ్యసిద్ధిః యేతేషాంగ్రిహదాం ఆద్యశ్యస్తా
 నేస్థితేశితుమూక పరాజితశ్చేత్పూర్వోక్త ఫలంతుభాగ్యస్తానేన చందశని
 గురు దోహితత్రపాపాంతగురుపత్ని సంగమః , తత్రపుత్రపానాధియో
 గేపుత్రసంగమః. తత్రశుభయోగోపవాదమాత్రంపాపయోగనిచ్చితం - భా
 గ్యంశేదేవగంధర్వశుభాశకయుతశ్చై స్సహనదకరూభవతి - తతస్థిరాం
 శేమహదానప్రాప్తిః ఇతివమ భావఫలం॥ దశమభావం కర్మస్తానాదిపత
 తాకరకపుచంద్రశుక్రాభ్యాంబలయుక్తాశ్చేత్శత్రుకర్మసిద్ధిఃతత్రరాహుకతు
 భ్యాంకతుభిఃతత్రశనం గారకయోగదాంబికకర్మవాక్ భవకకర్మసానాః
 భీషణియుతఃకైః కంద్ర క్రికోన్దస్థితశ్చేత్తద్దశామంసన్యాసయోగప్రాప్తః
 తత్రపాపాంశయుతశ్చేత్సన్యాసవై కల్యణిత్రశనిచంద్రాభ్యాం పాపాశక్త
 తత్రశుభాశకయోగోపవాదమాత్రంకర్మస్తానాధిపఃశుభాంశః యుక్తశ్చే
 ద్దంగాస్తానసిద్ధిః తత్రపాపాశవద్దశ కర్మకర్మస్తానాధిపః - చరాశకేసం
 చారశిలఃస్థితేస్వక్షేత్రశుభయోరుభయంభావేనోనిచాంశయుక్తశ్చేన్నీచకర్మా
 దికతాశుభాశశ్చేత్కరవాక్ భావేనశుభయోదశాయాంసత్కిర్తివాచ్ఛవతి
 కూర్రాంశయేఃశరీరం బలాబలవశాదూహ్యం ఇతికర్మభావ ఫలం లాభ
 భావం లాభ స్తానాది పతతాకర కపుగురు చంద్ర శుక్రయుక్త స్తానస్థి
 తాచేత్తద్దశాయామంతర్దశాయామంతర్భుక్త పులాభప్రాప్తిః తత్రశ్రేతః
 త్రకుజస్తానేకుశేదేనగంధర్వకిన్నర సవాచంద్రాదిభాగయుక్తశ్చేత్సదేవభు
 క్తికాలేతసేకరాజ సన్యాసధనకస్తువాహనాలాభప్రాప్తిః యేతేషాంగ్రిహ
 దాంవిపరితస్తానయోగశ్చేద్విపరితం భవతితత్రరవామాణ్యవజ్రపరిక్షా
 సఖదస్పర్శాస్వాదిమూలాద్దవప్రాప్తిః చంద్రేణ్యక్షీవదిక్షీరేక్షుకదళిగంధా
 రిపులకద్రీకాంతశిలాదివస్త్రగంధకుసుమాదిమూలాద్దవప్రాప్తిఃచంద్ర కుజ్యో
 గయుద్దయాత్రాదిసేనాభిక్య కూరకర్మచోరాదికాశరాజ్యతంత్రములాద్ద
 నప్రాప్తిఃతత్రీబుధయోగశ్రాతసాతకపురొహితవ్యక్రయవిక్రయశూద్ర
 జవవైశ్యజనములాదనప్రాప్తిః తత్రగురుయోగరాజములాదనప్రాప్తిఃఅథ
 వాపుత్రములాధనప్రాప్తిఃఅథవాస భనాయకత్వ వ్యవహారయోగః . ధ

మౌళికవ్యవహార మూలాన దత్తపాప్తిశక్తిప్రయోగకార్య మూలరాజ
 మూలపుత్రికామూలరత్నర కవస్త్ర క్రయవిక్రయమూలాదనపాప్తి శనినా
 కృషివాణిజ్యకృత్వివ్యాపార నీచకమౌళికవచన కాష్టావిక్రయ అపరకమౌళిక
 నూతనకరధరకమౌళిక వీక్రయ మూచక నీచజన. మూలాదనపాప్తి అధవాప్తి
 వ్యవసాయదానిజలమూలాదనప్రాప్తి రాహుకతుభ్యాం బలతారధూ
 ధకమౌళికమౌళిక సేవకయవనాది మూలాదనపాప్తి అధవాప్తికూరడామూ
 లాదన ప్రాప్తిశుభయోగే న్యాయాజ్ఞాదంపాపయోగే అన్యాయాజ్ఞాతఇతి
 లాభభావఫలం సమాప్తం.

వ్యయభావః.

వ్యయే శుభయోగే శుభగ్రహజాల స
 హితేశయాప్యవ్యయకకవకరజడసూద వర్త్యం సిద్ధిద్రవిషయోగ అపరవయ
 సిధవరత్నాది సిద్ధివ్యయే శుభయోగే ధవవయంద్రపాపయోగ నేద్రహానిః
 అవరవయసిమహాదారిద్య్రమౌళికః. కూరకమౌళికవ్యయ రాశిదిశశ్చేద్యకల
 సౌఖ్యం సర్వరాజవశీకరణహంసతూలికాదల్ప నానావిధవాహనాదిసౌఖ్యం
 దద్రపాపయోగే శుభదారిద్య్రనేత్రాప్తి గుగ్రస్తపాపసంఘట్టనసకలమః
 ఖాది పీడత దేశాందరగమనపాప్తిః దద్రవియోగే సనాపవషణనరక పాప్తికు
 జేనయమదండవాది మమకాఖడ్గవహరణాగ్ని భాధాక్షయసంకర్షరహితవా
 దినరక పాప్తిః. బుధేనయమన వూదండమాద్రం, శుక్రేణయమదండన వూ
 ద్రంశనినాయుగాదరనరక పాప్తిః. రాహుకతుభ్యామధోగతిః అనేకసంకుత్స
 రకుభీపాకాదినరక పాప్తిః. యేతేషాంగ్రహజాం పుచ్చస్వక్షేత్ర శుభాంశక
 దేవగ ధర్వాంశక యోగశ్చేద్యవ్యయప్రాప్తిః వ్యయే శుక్రాభవతి చేదింద్ర
 పాప్తిః. యింద్రపూజ్యోభవతి, గంధర్వభాగంభా, సంభోగపాప్తిః. చం
 ద్రావళే చంద్రలోక పాప్తిః అమృతాంశెవరిజానదీసిదిః కుజేరాశె కురదగ్న
 యక్షస్త్రీసంగమః. శితలాంశెచంద్రమంజులపాప్తిః కిన్నరాంశెకిన్నరస్త్రీ
 సంభోగః యేసంగురుబుధశుక్రువంద్రైర్వాక్యం యేతేషాంగ్రహజాపర

మేచ్చయోగబువలొక బాగధమాత్మనైక్యం యిదరయోగెవుగజన్మననం భ
 శ్చేదను ధానాదిపశ్చశక్యంగాక సూర్యదిరాహుకెతుభ్యాకని యుక్తస్థావస్థ
 ధశ్చేత్పుజకన సంభవతిధత్తరశుభాంశెశీఘరేణపునజకననందత్ రపాపయో
 గతనేకదివ్య సంవత్సరినరికంనరికాంతేపునజకననంభవతి పూర్వోక్తపక్షభా
 గాంశక స్వరూపఫలంప్రాప్తిః ఇతిశ్యయభావఫలం సంపూర్ణకం

—(*)—

ఇతి శ్రీభట్టాజీదీక్షిత రచితజాతకకాలంకారః

సంపూర్ణకమ్,

